VISIT **ŠIAULIAI**

ŠIAULIAI

Turizmo gidas

TURISTINIAI MARŠRUTAI
NAUDINGA INFORMACIJA
ŽEMĖLAPIAI

Saulės miestas!

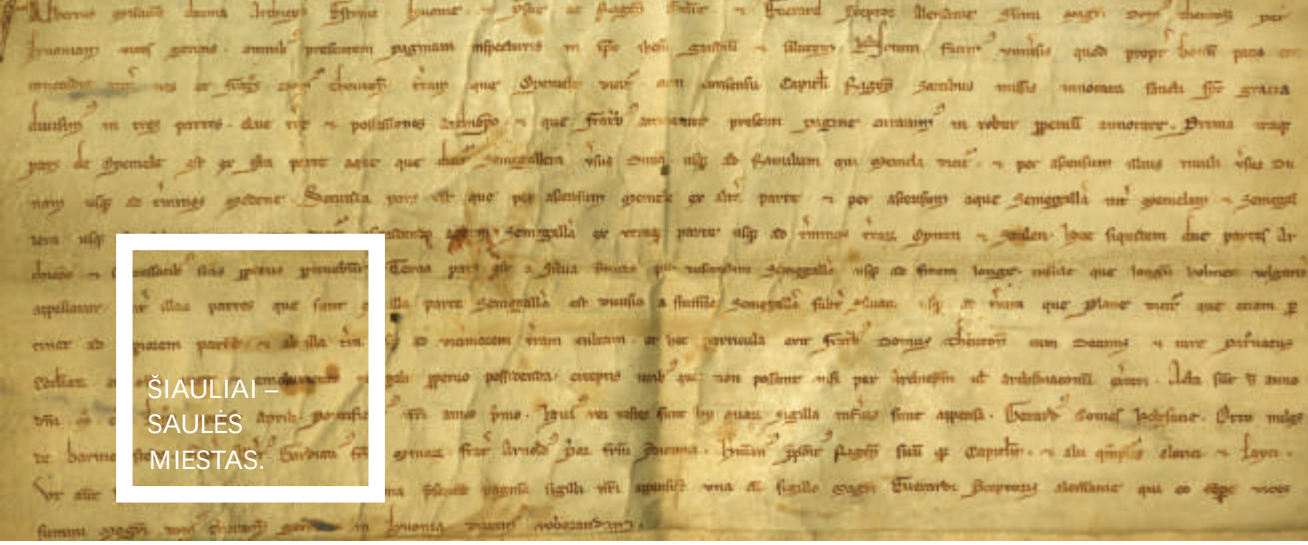

ŠIAULIAI – SAULĖS MIESTAS.

Metraštininkai 1236-aisiais metais įvykusio Saulės mūšio ir svarbios lietuvių pergalės prieš Kalavijuočių ordiną ties Šiauliais (Soule) nuslėpti negalėjo – ji buvo įrašyta į Livonijos kroniką, taip pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminint Šiaulių vardą. Ši data tapo Šiaulių miesto įkūrimo metais, o Saulė – mūsų miesto simboliu.

AR ŽINOJOTE? Šiauliai pirmą kartą paminėti aprašant 1236 m. rugsėjo 22 d. įvykusį Saulės mūšį.

ŠIAULIAI

Šiauliai

Šiaurės Lietuvos miestas, ketvirtas pagal gyventojų skaičių šalies miestas.
Šiauliuose gyvena apie 100 000 gyventojų.
Pagrindinė miesto šventė yra „Šiaulių dienos“ – Šiaulių gimtadienis, švenčiamas rugsėjo mėnesį.
Bendras miesto plotas – 81,13 kv. km.

Šiaulių miesto herbas

Didžiojo herbo trijų laukų skyde pavaizduotas juodas lokys su sidabriniu liežuviu, nagais ir tokios pat spalvos grandine ant kaklo, auksinė Apvaizdos akis ir raudonas veršis. Herbas Šiauliams suteiktas 1791 m.

Esame įsikūrę tarptautinių kelių kryžkelėje, nuo
Vilniaus (oro uostas) – **214 km**,
Kauno (oro uostas) – **142 km**,
Klaipėdos (jūrų uostas) – **165 km**,
Rygos, Latvijos sostinės
(oro uostas; jūrų uostas) – **128 km**.
Iš užsienio į Lietuvą skambinkite kodu +370
Pasaulyje plačiai žinomas **Kryžių kalnas**
nuo Šiaulių yra tik už **13 km!**

visitsiauliai.lt
siauliai.lt

VISIT **ŠIAULIAI**

Paverskite fotografiją judančiu vaizdu!
Įdiekite savo telefone ar planšetėje nemokamą OVERLY programėlę (parsisiųsti galima iš Google Play arba App Store).
Susiraskite šiame leidinyje nuotrauką su OVERLY logotipu.
Nuskenuokite ją programėle.
Kol laikysite telefoną ar planšetę virš nuotraukos, ji bus „gyva“ – matysite filmuotus vaizdus.
OVERLY ženklu pažymėtas nuotraukas rasite mūsų leidinio 1, 4, 14, 17, 19, 33, 47 puslapiuose.

overly

ŠIAULIAI – 3S MAGIJA

Saulė!
Saldumynai!
Saviti muziejai!

„Šiauliai – mano miestas“... Šiuos žodžius pasididžiuodami tariame ne tik mes, šiame mieste gyvenantieji, bet ir tūkstančiai po visą pasaulį išsibarsčiusių žmonių. Gijų gijos sieja Saulės mieste gimusius, čia atklydusius paskui gyvenimo meilę ar užsukusius trumpam. Dabar ir Jūs, apsilankę mūsų Saulės mieste, tampate jo dalimi. Tad visi kartu švęskime savo miestą, mėgaukimės bendrumu, didžiuokimės esantys šio atviro, veržlaus ir saugaus miesto dalimi. Patirkite Šiaulių didžiąją 3S magiją!

SAULĖ

Šiauliai – Saulės miestas. Mus išgarsino Saulės mūšis, jos vardu vadiname pačias gražiausias miesto aikštes, statome paminklus, kuriame ir skiriame jai savo legendas. Po visą miestą išsibarstę SAULĖS simboliai tapo neatskiriama mūsų miesto savastimi, kiekvieną svečią norime sušildyti ir saulės spinduliais, ir mūsų svetingumu, ir gražiais Saulės miesto akcentais.
Plačiau – 7 p.

SALDUMYNAI ir kiti skoniai

Išsiilgę saldumynų, skubėkite į Šiaulius – mes turime išsaugoję seniausią Lietuvos saldainių fabriką, pavadintą nacionalinės lietuvių gėlės vardu – „Rūta“. Fabrikas veikia jau per 100 metų (nuo 1913 m.), o jo šokoladas ar saldainiai – geriausios lauktuvės iš Šiaulių.
Garsėjame ne tik šokoladu ir saldainiais – paragaukite pačių įvairiausių šiauliečių meistrų sukurtų skonių! Duona, gira, arbata...

SAVITI MUZIEJAI

Katinų, geležinkelio, dviračių, fotografijos, šokolado, radijo, angelo... Tai mūsų miesto muziejai! Šiauliuose jų turime per 20 ir pretenduojame tapti tikru muziejų miestu. Vien Šiaulių „Aušros“ muziejus, įkurtas 1923 m. ir pavadintas pirmojo lietuviško laikraščio „Aušra“ vardu, turi net 8 specializuotus padalinius ir yra vienas didžiausių Lietuvos muziejų. Dviračių ir Katinų muziejus galite aplankyti tik Šiauliuose, jie vieninteliai tokie Lietuvoje ir traukia savo ypatinga atmosfera bei istorijomis.
Šiauliečiai moka saugoti tai, kas vertinga, mokosi iš praeities kurdami ateitį. Miestas ir jame įsikūrę muziejai pasakoja įdomias istorijas – išgirskite jas!

DIDŽIUOJAMĖS!

Šiauliuose veikia per 20 muziejų,
o DVIRAČIŲ ir KATINŲ muziejus rasite
tik Šiauliuose, jie vieninteliai Lietuvoje.
Plačiau – 13 p.

ŠIAULIAI TOP 10

1 Šiaulių bulvaras (plačiau – 19 p.)

Būtina pamatyti!

2 Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedra (27 p.)

5 „Rūtos“ šokolado muziejus (15 p.)

8 Dviračių muziejus (16 p.)

3 Saulės laikrodžio aikštė (8 p.)

6 Centų kambarys (18 p.)

9 Fotografijos muziejus (16 p.)

4 Chaimo Frenkelio vila (14 p.)

7 Geležinė lapė (36 p.)

10 Vandos Kavaliauskienės katinų muziejus (17 p.)

SAULĖS LAIKRODIS

Šiauliuose vienas įdomiausių saulės objektų yra saulės laikrodis, saugiai įsikūręs ant renesanso šedevru laikomos ir Lietuvoje aukščiausiu bokštu (net 70 metrų!) besididžiuojančios Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedros pietinio fasado sienos. Tai metalo strypelis, nuo kurio krintantis šešėlis rodo laiką tarp 7 val. ryto ir 5 val. vakaro. Juodi kaltiniai metalo skaitmenys, ažūrinė gnomono [gr. gnōmōn — saulės laikrodžio rodyklė] atrama gražiai išsiskiria baltos sienos fone.

SAULĖ

Žemėlapis 24–25 p.

Šiauliuose rasite Saulės vardu pavadintų paminklų, aikščių ar kitų nuostabių vietų, kurios papasakos miesto istoriją! Saulė Šiauliuose fiksuoja laiką, spindi auksu Šaulio skulptūroje, maudosi fontanuose ir vandens telkiniuose, atsispindi saulėtose šiauliečių šypsenose.

SAULĖS LAIKRODŽIO AIKŠTĖ

(architektai V. Jūrėla, A. Višniūnas, A. Černiauskas, skulptorius S. Kuzma, 1986 m.)
Pagrindinė aikštės idėja – įprasminti tris svarbiausius Šiaulių miesto simbolius: saulę, prisimenant 1236 m. Šiaulių žemėje įvykusį Saulės mūšį, šaulį, siejamą su miesto pavadinimo kilme, ir nenuilstamai bėgantį laiką. Architektūrinį ansamblį sudaro amfiteatro formos aikštė ir į 18 m aukštį kylantis obeliskas, kurį vainikuoja paauksuota bėgančio šaulio skulptūra. Obeliskas su „Šaulio“ figūra saulėtą dieną tampa gnomonu [gr. gnōmōn — saulės laikrodžio rodyklė]. Saulės šešėlis, slinkdamas ciferblatu, su aikštėje įlietais metalo skaitmenimis (12, 3 ir 6) rodo geografinės platumos vietinį laiką. Skaitmenys žymi Šiaulių miesto įkūrimo metus – 1236 m. Iškėlęs aukštyn lanką, jau iššovęs strėlę „Šaulys“ spindi sugavęs net mažiausią saulės spindulį. 2018 m. Saulės laikrodžio aikštė rekonstruota.

SUSIDOMĖJOTE? Restauruojant „ŠAULĮ“ prireikė 1900 aukso folijos lapelių, kurių storis – vos keli mikronai.

LAIKRODIS „GAIDYS“

(dizaineris V. Puronas, 1975 m.)
Pačiame miesto centre, Tilžės ir Vilniaus gatvių sankryžoje, esantis laikrodis „Gaidys“ daugeliui šiauliečių ir miesto svečių tapo malonių susitikimų vieta. „Gaidys“ ne tik gieda, bet net 14 kalbų sveikinasi su praeiviais: „Sveiki atvykę į Šiaulius!“ Pasisveikinimo tekstas skamba anglų, vokiečių, prancūzų, rusų, ispanų, švedų, romų ir kitomis kalbomis 12 val. ir 18 val. Įdomu tai, kad „Gaidžio“ laikrodis „kalba“ gimtąja jį įgarsinusių asmenų kalba – jį įgarsino ir šiauliečiai, ir miesto svečiai.

VITRAŽAS „SAULĖS MŪŠIS“

(dailininkas K. Morkūnas, 1986 m.)

Koncertų salės „Saulė“ antrojo aukšto fojė sienas puošia didžiausias Lietuvoje vitražas. Jo aukštis – 3,8 m, ilgis – 52,1 m, bendras plotas – 200 kv. m. Tai įspūdingas, didingas kūrinys, įprasminantis Saulės mūšį, atskleidžiantis kovotojų heroizmą.

PAMINKLAS SAULĖS MŪŠIUI SALDUVĖS PARKE

(tautodailininkas V. Lukošaitis)

SKULPTŪRA „AUŠRA“

(skulptorė D. Matulaitė, 2003 m.)

VIEŠŲ ERDVIŲ MENO PLENERAS „SAULĖS PAGROBIMAS"

(„Degantys šarvai", T. Vincaitis (Plūgas)).

SALDUMYNAI
Ir kiti skoniai

Turistinis maršrutas saldumynų, skonio, gardžių pojūčių ir lauktuvių paieškos keliais. Nuo ko pradedame? Gal nuo karšto šokolado? O gal nuo puodelio žolelių arbatos? Nepamirštama kelionė laiku per šokolado istoriją, dar neatrasti skoniai, ekologiškų desertų, duonos giros, kokteilių degustacijos, „saldžios“ istorijos ir pasakojimai vilioja viso pasaulio saldžių pojūčių ir įvairių skonių mėgėjus į Šiaulius. Šiaulių turizmo informacijos centro parengtoje specialioje ekskursijoje „Saldūs Šiauliai“ suprasite, kad ne tik saldainiai gali būti saldūs. Užsigeidę šokolado, jo pasigaminti ir smaližiauti galėsite „Rūtoje“, jei pasirinksite edukacinę programą „Paragaukime šokolado istorijos“.
„Gubernijos“ gira pelno apdovanojimų tarptautinėse parodose. Arbatų skoniams ir desertų gardumui tikrai neatsispirsite apsilankę „Valerijone“, seniausioje miesto vaistinėje. Kitų skonių paragauti galite miesto kavinėse ir dalyvaudami edukacinėse programose.

„Rūtoje“ – saldžios istorijos, šokolado gaminimas, lauktuvės

Saldainių fabrikas „Rūta“, daugiau kaip šimtmetį viliojantis praeivius saldžiais šokolado, karamelės, skrudintų riešutų ir verdamų uogų kvapais, prieš keletą metų pravėrė savo senojo pastato duris lankytojams – čia įsikūrė „Rūtos“ šokolado muziejus, krautuvėlė ir kavinė.
Apsilankę šokolado dirbtuvėse, lankytojai trumpam tampa šokolado meistrais: edukacinės programos dalyviai gamina šokoladinius skanėstus, čia pat juos ragauja ir turi puikių lauktuvių, susikurtų savo rankomis. Norintiems sužinoti daugiau apie šokoladą ir jo derinius, rengiamos teminės šokolado ir saldainių degustacijos. Jaukioje krautuvėlėje tikrai išsirinksite saldžių lauktuvių – įmonė gamina apie 300 rūšių pavadinimų saldumynų!

„Valerijono“ arbatinė – išskirtinis meniu

Vienoje seniausių Lietuvos vaistinių, kuri toje pačioje vietoje veikia jau nuo 1870 m., per tris aukštus įsikūrusi arbatinė nustebins savo siūlomais arbatų skoniais, sveikuoliškais gardumynais, vegetarišku maistu ir... arbatžolių, aliejaus pažinimo, kosmetikos gamybos edukacinėmis programomis. Čia galėsite susipažinti ir su senovės vaistine – rūsyje įrengtas Vaistininkystės muziejus.
Sveiko maisto arbatinėje pasivaišinsite išskirtinėmis košėmis, pudingais, kokteiliais, arbatomis, galėsite paragauti čia verdamos gilių kavos ar gaminamų senovinių skanėstų iš migdolų riešutų – marcipanų.

„Gubernijos“ duonos gira – troškuliui malšinti

Duonos gira – lietuvių įvertintas ir pamėgtas gėrimas, o šiauliečiai didžiuojasi, kad bene skaniausia Lietuvoje gira gaminama „Gubernijos“ gamykloje. Gėrimas yra be konservantų ir dažiklių, gira nėra labai saldi, todėl itin gerai malšina troškulį. Gubernijos duonos gira turi nacionalinės kokybės giros sertifikatą.
Girą gaminanti „Gubernijos“ alaus darykla, veikianti nuo 1665 m., nuo seno buvo neatsiejama Gubernijos dvaro dalis, tiekusi maistą karališkajam dvaro stalui. Bravoro pasididžiavimas – įspūdingi, per 350 metų paslaptis ir istoriją saugantys skliautuoti rūsiai! Tai seniausia Baltijos šalyse veikianti verslo įmonė!

ŠIAULIETIŠKI SKONIAI

Lietuviška duona – skonių skonis: išsikepkite patys

Retas mūsų miesto svečias išvažiuoja namo be lietuviškos duonos. Šiauliuose tikros, natūraliai subrandintos naminės duonelės galite išsikepti ir patys – Žaliūkių malūnininko sodyboje („Aušros“ muziejaus padalinys) Jus maloniai priims šventiškai nusiteikusi „gaspadinė“, su kuria kartu minkysite duonos tešlą, išmoksite naudotis duonkepe, o paskui ragausite krosnyje iškeptos duonos (plačiau – 45p.).

EKSKURSIJA-DEGUSTACIJA

„SALDŪS ŠIAULIAI“

Kas yra saldu? Ar saldu tik cukrus ir viskas, kas su juo susiję? O galbūt saldus gali būti ir kinas ar meilė? O gal ir pats gyvenimas? Taigi, saldu yra ne vien tik tai, kas valgoma. Šios ekskursijos metu vaikščiodami miesto gatvėmis, mes kaip tik susipažinsime su visapusišku saldumu. Ekskursijos pabaigoje degustuosime „Valerijono“ vaistinės sveikuosius saldumynus.
Ekskursiją užsisakyti galima Turizmo informacijos centre, el. p. ekskursijos@visitsiauliai.lt
tel. +370 41 523 110.

SAVITI MUZIEJAI

Viešnagė Šiauliuose neįsivaizduojama be apsilankymo muziejuje – rinkitės pagal savo pomėgius ir domėjimąsi. Muziejų Šiauliuose net per 20! Tai jau rimta paraiška siekti Lietuvos muziejų sostinės titulo. Užsimerkite ir įsivaizduokite, kad važiuojate mediniu dviračiu, esate realiame fotoaparato objektyve, tampate šokolado „burtininku“, vairuojate įspūdingą garvežį... Praturtinkite žinių ir kelionių įspūdžių bagažą, patirkite atradimo džiaugsmą, pasirinkę muziejams skirtą turistinį maršrutą! Daugelis muziejų rengia įdomias edukacines programas ir vaikams, ir suaugusiesiems, jas reikia užsisakyti iš anksto. Domėkitės ir išbandykite!

ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

Garbingą miesto ir viso Šiaulių regiono istoriją saugo vienas didžiausių Lietuvos muziejų – „Aušros“ muziejus, įkurtas 1923 m. kovo 11 d. Muziejus puoselėja senąsias muziejininkystės tradicijas, „Aušros“ fondai yra vieni turtingiausių visoje šalyje, muziejus turi aštuonis specializuotus padalinius: Chaimo Frenkelio vila, Dviračių muziejus, Fotografijos muziejus, Radijo ir televizijos muziejus, Venclauskių namai, Žaliūkių malūnininko sodyba, ŠAM edukacijos centras, Poeto Jovaro namas.

CHAIMO FRENKELIO VILA

Chaimo Frenkelio vila – viena populiariausių kultūrinio turizmo vietų Šiaurės Lietuvoje ir vienas brangiausių Šiaulių karūnos deimantų. Vila žavi interjere išlikusia medžio apdaila, puošniais lipdiniais, tapybos fragmentais, stilizuotomis Lietuvos provincijos dvaro ir tarpukario Šiaulių miesto ekspozicijomis. Garsios žydų šeimos Chaimo ir Doros Frenkelių 1908 m. statyta vila – vienintelis secesijos stiliaus pastatas Baltijos šalyse, žavintis grožiu ir išbaigtumu.
2018 m. vilos kiemą su puošniu fontanu praturtino Tūkstančio rožių rožynas, suteikdamas šiai erdvei dar daugiau puošnumo.
Viloje puoselėjama žydų kultūra, čia įrengta ekspozicija „Žydų paveldas Šiauliuose: pirkliai Frenkeliai“, vyksta edukacinė programa „Košerinio maisto paslaptys“. Naujai įrengtose odininko dirbtuvėlėse pristatomas tradicinis odininkystės amatas, pramonininko Chaimo Frenkelio dėka klestėjęs Šiauliuose XX a. pradžioje.
Muziejaus pirmas aukštas pritaikytas judėjimo negalią turintiems lankytojams.

ŠOKOLADO MUZIEJUS

„Rūta“ – vienas seniausių saldainių fabrikų Lietuvoje, jis veikia nuo 1913 m. Fabriko senajame pastate įsikūręs „Rūtos“ šokolado muziejus yra viena lankomiausių vietų. Muziejaus ekspozicija pristato ne tik įdomią fabriko istoriją, bet ir atveria keturių tūkstantmečių šokolado vartojimo paslaptis ir ypatumus. Muziejuje netrūksta interaktyvių veiklų: čia galima nusifotografuoti ir elektroniniu paštu išsiųsti savo nuotrauką ar sukurtą saldainių popierėlį draugams, pažaisti įvairių žaidimų. Edukacinio užsiėmimo „Saldžioji laboratorija“ lankytojai trumpam tampa šokolado meistrais. Čia rengiamos teminės šokolado ir saldainių degustacijos.

Šalia muziejaus veikia istorinė „Rūtos“ saldainių parduotuvė, įsikūrusi patalpose, kuriose ir tarpukariu veikė senoji fabriko saldainių krautuvėlė. Po smagios ekskursijos lankytojus svetingai priima „Rūtos“ kavinė.

DVIRAČIŲ MUZIEJUS

Vienintelis dviračių istorijai skirtas muziejus Lietuvoje įkurtas 1980 m. Vienas seniausių muziejaus eksponatų – 1905 m. iš geležies nukaldintas vaikiškas triratukas su raudonu aksomu aptrauktu mediniu balneliu. Ekspozicijoje akį traukia ir medinis dviračio prototipas – „seleriferis“, „bėgiojanti mašina“, kokia 1792 m., pasispirdamas kojomis, po Paryžių važinėjo grafas de Sivrakas. Senieji dviračiai, modernūs sportiniai dviračiai, velomobiliai, dviratis, apvažiavęs visą Žemės rutulį, – visa tai rasite Dviračių muziejuje, o „Dviratis technologijų pasaulyje“ yra viena iš lankomiausių Šiaulių „Aušros" muziejaus ekspozicijų.
Prie muziejaus stovi fotografuotis kviečiantis butaforinis geležinis „Dviratis“ (skulptorius M. Gaubas, 2000 m.).

FOTOGRAFIJOS MUZIEJUS

1973 m. įkurtas Fotografijos muziejus yra vienas iš pirmųjų specializuotų fotografijos technikos ir meno muziejų Rytų ir Vidurio Europoje. Muziejus įsikūręs pačiame Šiaulių centre, autentiškame XX a. tarpukario moderniosios architektūros pastate. Tai vienintelis tokio pobūdžio muziejus Lietuvoje, itin svarbus šalies fotografijos saugojimo ir reprezentavimo centras. Rekonstruotame muziejuje įrengta moderni galerija, edukacinė erdvė ir fotolaboratorija, skaitykla ir informacijos centras, veikia leidinių ir suvenyrų krautuvėlė, atviroje stogo terasoje įrengtos vasaros kavinė ir miesto apžvalgos aikštelė su „camera obscura“.
Edukaciniuose užsiėmimuose galite išbandyti „Šviesos laboratoriją“ – autentišką fotografijos technologiją, galite padirbėti ir daug ko išmokti tapdami „fotografo asistentu“, išmoksite „fotografuoti“ be fotoaparato.

VANDOS KAVALIAUSKIENĖS KATINŲ MUZIEJUS

Vandos Kavaliauskienės 1990-aisiais įkurto ir jos vardu pavadinto Katinų muziejaus lankytojus su džiaugsmu pasitinka katės ir „muziejaus direktoriumi“ vadinamas išdykėlis katinas Perlas. Trijose muziejaus salėse – katinai, katinai, katinai… Jie atkeliavę ne tik iš įvairiausių Lietuvos kampelių, bet ir iš daugelio pasaulio šalių: Jungtinės Karalystės, Australijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Prancūzijos, Rusijos, Taivano, Šveicarijos, Portugalijos ir kitų.
Muziejuje rengiami edukaciniai užsiėmimai, parodos, konkursai, gimtadienio šventės, popietės kačių mylėtojams.
Muziejaus prieigose įkurtas ir „Gyvūnijos sodas“, kuriame lankytojai gali pamatyti pitoną, žiurkinį, amūrinį, kukurūzinį, Taivano žalčius, driežus, krokodilus, net mielą mažą beždžionėlę.

ŽALIŪKIŲ MALŪNININKO SODYBA

Žaliūkių malūnininko sodyba – etnokultūros, tradicinių papročių ir pramogų erdvė, supama šiuolaikinio miesto. Sodyboje atkurta malūnininko troba, restauruotas vienintelis Šiauliuose išlikęs XIX a. antros pusės Lietuvos tradicinės medinės architektūros statinys – Žaliūkių vėjo malūnas.
Malūnininko troboje vyksta populiarūs muziejaus edukaciniai užsiėmimai „Duonos kepimas“, „Ekskursija su malūnininku ir duonos degustacija“.

CENTŲ KAMBARYS

Centų kambarys, įrengtas Šiaulių universiteto bibliotekoje, kol kas dar neturi muziejaus statuso. Centų kambarys atsirado kaip paminklas lietuviškai valiutai, kada buvo nuspręsta Lietuvoje įvesti eurą. Žmonės iš visos Lietuvos važiavo klijuoti centų, o neturintieji tokios galimybės centus siuntė paštu. Taip žmonių paaukotos monetos sugulė ant vienos auditorijos Šiaulių universiteto bibliotekoje lubų ir sienų, čia pastatytas ir simbolinis sostas, virš kurio pakabinta didžiulė vieno lito moneta ir Lietuvos žemėlapis. Dar vienas Centų kambario eksponatas – iš 10 litų sidabrinių monetų pagamintas Vyčio Kryžius. Oficialiai Centų kambarys buvo atidarytas 2015 m. vasario 16-ąją. Centų kambariui įrengti panaudota 157 130 monetų.

SUSIDOMĖJOTE? Kasmet gegužės mėnesį rengiama „Muziejų naktis“ Šiauliuose pritraukia per 25 tūkst. žmonių.

Kiti muziejai

- **ANGELO MUZIEJUS**
- **„AUŠROS“ MUZIEJAUS EDUKACIJOS CENTRAS**
- **GELEŽINKELIŲ MUZIEJUS**
- **GYNYBOS IR KARYBOS EDUKACIJOS CENTRAS**
- **JULIAUS JANONIO GIMNAZIJOS MUZIEJUS**
- **KINO MUZIEJUS**
- **POETO JOVARO (JONAS KRIKŠČIŪNAS) NAMAS**
- **POLICIJOS MUZIEJUS**
- **RADIJO IR TELEVIZIJOS MUZIEJUS**
- **RESPUBLIKINĖS ŠIAULIŲ LIGONINĖS PATOLOGINĖS ANATOMIJOS SKYRIUS**
- **SPORTO MUZIEJUS**
- **STASIO GLIAUDŽIO GAMTOS MUZIEJUS**
- **ŠIAULIŲ APYGARDOS TEISMO TEISMŲ ISTORIJOS MUZIEJUS**
- TELEFONIJOS MUZIEJUS
- **VANDENTVARKOS MUZIEJUS**
- **VENCLAUSKIŲ NAMAI**

TURISTINIS MARŠRUTAS SAULĖTU ŠIAULIŲ BULVARU

Žemėlapis 24–25 p.

1975-aisiais buvome drąsūs – treti Europoje (po Roterdamo,1972 m., ir Erfurto, 1973 m.) ir pirmi Lietuvoje automobiliams priklausiusią Vilniaus gatvės centrinę dalį (1,28 km, nuo Žemaitės gatvės iki Draugystės prospekto) pavertėme bulvaru. Šiaulių Vilniaus gatvė, kaip ir Tilžės gatvė, nutiestos XVIII a. – tai istorinis traktas, vedantis iš rytų į vakarus, o Tilžės gatvė – iš pietų į šiaurę. Pėsčiųjų gatvę padabinome originaliomis mažosios architektūros skulptūromis, tūrine reklama - tuo vėl visus maloniai nudžiuginome ir nustebinome, o bulvarą pavertėme jaukia ir svarbiausia šiauliečių laisvalaikio, poilsio, pramogų ir prekybos vieta: čia šurmuliuoja šventės, čia įsikūrusios jaukios kavinės, čia skubame į darbą ir ilsimės. Dailininkai miestą kasmet papuošia meniškais grafičiais, kurių dalis irgi yra bulvare, tad žvalgykitės. Keliaukite ir pajauskite Šiaulių miesto išskirtinumą! Kelionę bulvaru pradėkime nuo Vilniaus ir Žemaitės gatvių sankryžos, nuo fontano „Tūkstantmečio tiltai“, o pažintį su pėsčiųjų gatve baigsime taip pat ties fontanu – „Trys paukščiai“ yra Vilniaus g. ir Draugystės pr. sankryžoje. Kalba skaičiai: bulvare rasite apie 50 įdomių objektų!

- **1. Fontanas „Tūkstantmečio tiltai“**
  (architektai Rūta, Giedrė ir Rimantas Stuopeliai, 2008 m.)
  Įrengtas Lietuvai švenčiant jos vardo paminėjimo tūkstantąjį gimtadienį.
  Vilniaus ir Žemaitės gatvių sankryža

- **2. Paminklas popiežiui Jonui Pauliui II**
  (skulptorius M. Junčys, 2013 m., plačiau 28 p.)
  Vilniaus g. 247B

- **3. Šv. Ignaco Lojolos bažnyčia** (plačiau 27 p.)
  Vilniaus g. 247B
  +370 41 437 600

- **4. Šiaulių dailės galerija** (plačiau 41 p.)
  (architektas A. Petrikauskas, 1992 m.)
  Vilniaus g. 245
  +370 524 385
  siauliugalerija.lt

- **5. Skulptūrinė kompozicija „Angelų lietus“**
  (dailininkė R. Uogintienė, 2014 m.)
  Meninė kompozicija „Angelų lietus“ – tai neįprastos formos vandens lašus primenančios angeliškos žmonių figūros, pakabintos ant Šiaulių dailės galerijos sienos. Lašai nuo jų laša tik lietui lyjant.

- **6. Skulptūra „Samogitas“**
  (skulptorius K. Bimba, 2013 m.)
  Akmeninis „Samogitas“ pasodintas ant suoliuko prie Dailės galerijos. Žmonės šalia jo sėdasi, fotografuojasi. Tai paminklas tvirtam ir nepalaužiamam žemaičiui. Senuose žemėlapiuose Žemaitija vadinama Samogitia.

- **7. „Batų“ medis**
  Šiaulių dailės galerijos kaimynystėje augantį medį batais apkabinėjo ne menininkai, o čia pat riedlentėmis, riedučiais, BMX dviračiais važinėjantys paaugliai. Mesti nudėvėtų, nutrintų batų porą į medį po sezono rudenį tapo jų tradiciniu ritualu.

- **8. Bronzinių batų pora „Mano batai“**
  (skulptorius M. Gaubas, 2014 m.)
  Sako, jeigu „įsispiri“ į šiuos batus, esančius ant šaligatvio šalia Dailės galerijos, ir sugalvoji svajonę, – ji tikrai išsipildo.

- **9. Skulptūra „Trys nykštukai“**
  (skulptorė B. Kasperavičienė, 1977 m.)

- **10. Dekoratyvinė skulptūra „Motinystė“, fontanas**
  (skulptorius A. Toleikis, 1979 m.)
  Bulvaro ir Kaštonų alėjos sankryža

- 10A. Skulptūra „Chameleonas“ (G. Linkevičius)

- **11. Istoriniai medžiai. Didždvario ąžuolas**
  Tai seniausias Šiaulių miesto ąžuolas. Spėjama, kad jį pasodino grafai Zubovai – ąžuolui apie 200 metų.
  Ties Didždvario gimnazija, Vilniaus g. 188

- **12. Didždvario gimnazija**
  Viena seniausių miesto ugdymo įstaigų, Šiaulių mergaičių gimnazija, įsteigta 1898 m.
  Vilniaus g. 188

DIDŽIUOJAMĖS! Treti Europoje ir pirmi Lietuvoje vietoj judrios automobilių gatvės įrengėme pėsčiųjų gatvę.

- **13. Skulptūra „Mergaitė su dūdele“**
  (skulptorius A. Toleikis, 1985 m.)
  Jaunystę simbolizuojanti skulptūra, tarsi sustingusi muzika, spinduliuoja gerumą ir įprasmina daugiau nei šimtmetį menančią Šiaulių mergaičių gimnazijos istoriją.
  Ties Didždvario gimnazija, Vilniaus g. 188

- **14. Radijo ir televizijos muziejus**
  Vilniaus g. 174

- **15. „Atminimo akmuo“,** skirtas per holokaustą nužudytam gydytojui Urijui Rozovskiui atminti
  (autorius G. Demningas, 2016 m.)

- **16. Skulptūros „Chimeros“**
  (skulptorius K. Kasperavičius)
  Vilniaus g. 225

- **17. „Gyvatė“**
  (autorius – skardininkas P. Šaripovas, dizaineris V. Puronas, 1980 m.)
  Apsivijusi taurę gyvatė – farmacijos simbolis. Tūrinė reklama prie Vilniaus g. 174 pastato

- **18. „Knygos – žinių šaltinis“**
  (dizaineris V. Puronas, 1978 m.)
  Tūrinė reklama prie Vilniaus g. 213 pastato

- **19. Skulptūra „Meilės varpas“**
  (skulptorius D. Augulis, 2015 m.)
  Skulptūros viršuje kabo varpas, ant kurio puikuojasi dedikacija: „Tų dėlei, kuriuos myliu.“
  Vilniaus ir Varpo gatvių sankryža

- **20. Atminimo lenta ir biustas Potencijai** Pinkauskaitei – Šiaulių dramos teatro aktorei (1931–1935 m.)
  (skulptorius A. Toleikis, architektas A. Plaipa)
  Vilniaus g. 213

- **21. Meninis akcentas „Sufleris“**
  (skulptorius D. Augulis, 2009 m.)
  Meninis akcentas „Sufleris“ yra Valstybinio Šiaulių dramos teatro afišų vitrina. Žvilgterėjus žemiau galima išvysti paslaptingąjį teatro suflerį.
  Vilniaus ir Varpo gatvių sankryža

- **22. Šiaulių turizmo informacijos centras**
  Čia gausite naudingų patarimų, sužinosite, kas Jus domina, sulauksite atsakymų į visus klausimus, įsigysite suvenyrų.
  Vilniaus g. 213
  +370 41 523 110
  visitsiauliai.lt

- **23. „Batas“**
  (autorius – metalistas A. Vaidila, dizaineris V. Puronas, 1978 m.)
  Tūrinė reklama prie Vilniaus g. 193 pastato

- **24. „Dvi kregždės“**
  (autorius – dailininkas, metalistas H. Orakauskas, dizaineris V. Puronas, 1980 m.)
  Tūrinė reklama prie Vilniaus g. 193 pastato.

- **25. Atminimo lenta pasaulio litvakui Viktorui Deividui Breneriui**
  (autorius V. Janulis, 2016 m.)
  Atminimo lenta prie dabartinio Šiaulių banko pastato (Tilžės g. 149) skirta medalininkui ir monetų kūrėjui litvakui iš Šiaulių Viktorui Deividui Breneriui (1871–1924). Jis yra vieno Amerikos cento su Abraomo Linkolno portretu autorius.

- **26. Fontanas „Pelikanai“**
  (skulptorė B. Kasperavičienė, 1978 m.)
  Pasak legendos, kartą du įsimylėję pelikanai atsiliko nuo savo būrio, pasiklydo ir, užuot skridę į pietus, pasuko į šiaurę. Skrisdami pro Šiaurės Lietuvos didmiestį Šiaulius, nutūpė į balutę numalšinti troškulio. Čia piktoji burtininkė juos pavertė akmenimis. Stovi pelikanai Šiauliuose jau kelis dešimtmečius ir dar ilgai stovės, džiugindami praeivius.
  Vilniaus ir Tilžės gatvių sankryža

- **27. „Keptas paršas“**
  (autorius – dailininkas, metalistas H. Orakauskas, dizaineris V. Puronas, 1980 m.)
  Tūrinė reklama Vilniaus ir Tilžės gatvių sankryžoje

- **28. Fotografijos muziejus** (plačiau 16 p.)

- **29. „Vėžys“**
  (autoriai: metalinė dalis – dailininkas, metalistas H. Orakauskas, spalvotas emalis – L. Brazaitė, dizaineris V. Puronas, 1980 m.)
  Vėžys, apkabinęs cigarečių pakelį, perspėja apie rūkymo žalą.
  Tūrinė reklama prie Vilniaus g. 138 pastato

- **30. Miesto laikrodis „Gaidys“** (plačiau 8 p.)
  Vilniaus ir Tilžės gatvių sankryža

- **31. „Miesto herbas“**
  (autorius V. Puronas. Herbo metalines dalis pagamino A. Milašauskas, 1975 m.)
  Vilniaus g. 183 pastato siena

- **32. Bareljefas „Šiauliai“**
  (skulptoriai A. Toleikis, D. Lukoševičius)
  Vilniaus g. ir Vasario 16-osios g. kampas, Vasario 16-osios g. 46

- **33. Vaistinė „Valerijonas“**
  Tai viena seniausių ilgametes tradicijas išlaikiusi vaistinė Šiaurės Lietuvoje. Vaistinės istorija prasidėjo nuo 1870 m., kai provizorius Nurokas gavo leidimą įsteigti Šiauliuose trečią vaistinę (plačiau 11 p.).
  Vilniaus g. 173

- **34. „Katinai“**
  (autorius – metalistas K. Einigis ir kt., dizaineris V. Puronas, 1978 m., 1983 m., 2008 m.)
  Ant „Valerijono“ vaistinės stogo įsitaisę katinai džiugina ir priverčia mus pakelti akis į dangų. Ar jie prisilaižę valerijono – spręskite patys.

- **35. Paminklas Povilui Višinskiui**
  (skulptorius S. Žirgulis, 1991 m.)
  Paminklas XIX a. pab. – XX a. pr. lietuvių tautinio judėjimo veikėjui, publicistui, švietėjui, lietuvių literatūros ugdytojui.
  Vilniaus ir P. Višinskio gatvių sankryža

- 36. Skulptūrinė kompozicija „Algirdas Julius Greimas“
  (skulptorius G. Lukošaitis, 2017)
  Višinskio g. 38

- **37. Rūdės fontanas**
  (skulptorius K. Kasperavičius, 1986 m.)
  Vilniaus ir Rūdės gatvių sankryža

- **38. Dekoratyviniai vartai**
  (dailininkas E. Juchnevičius, 1986 m.)
  Vilniaus ir Rūdės gatvių sankryža

- **39. Šiaulių universiteto dailės galerija**
  (plačiau 41 p.)
  Vilniaus g. 141

- **40. Skulptūra „Laumė“**
  (dailininkė R. Uogintienė, 2017 m.)
  Algirdo Juliaus Greimo, kurio biografija glaudžiai susijusi su Šiauliais, atminimui. A. J. Greimas – lietuvių kilmės prancūzų semiotikas, kalbininkas, mitologas, eseistas. Jo mėgstamas lietuviškos mitologijos tyrinėjimų personažas buvo laumė.
  Vilniaus g. 141

- **41. Dviračių muziejus** (plačiau 16 psl.)
  Vilniaus g. 139

- **42. Fontanas „Trys paukščiai“**
  (skulptorius K. Kasperavičius, 1981 m.)
  Bulvaro gale stovi vienas įspūdingiausių fontanų Šiaulių mieste. Trijų stilizuotų paukščių grupė dinamiška, jų iškelti sparnai sukuria išraiškingą siluetą. Į paukščius žiūrint iš skirtingų taškų, plastinės linijos tarsi keičiasi, sukuria judėjimo įspūdį, lyg paukščiai suktųsi ir plasnotų.
  Vilniaus g. ir Draugystės pr. sankryža

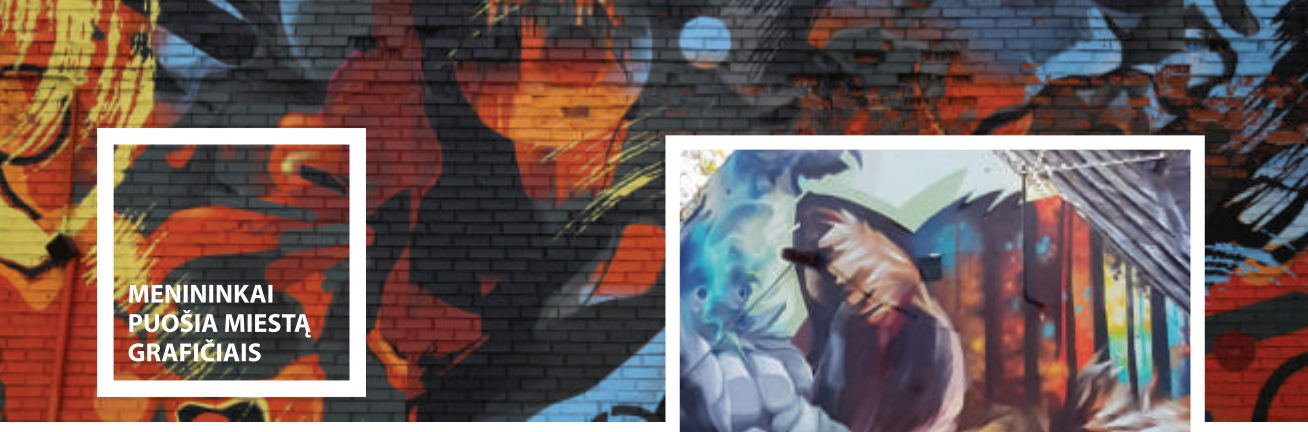

MENININKAI PUOŠIA MIESTĄ GRAFIČIAIS

DIDŽIUOJAMĖS! Grafičiai gali puošti miestą, jeigu tuo užsiima profesionalai. Pasigrožėkite.

Turistinis maršrutas „Saulės pagrobimas“ mieste saugo daugybę spalvingų pėdsakų – grafičių, meno akcentų. Šiauliuose rengiamą viešųjų erdvių meno plenerą „Saulės pagrobimas“ organizuoja Šiaulių dailės galerija. Miesto bendruomenei ir miesto svečiams kaskart įteikiama originali ir spalvinga profesionalių menininkų dovana, puošianti miestą.

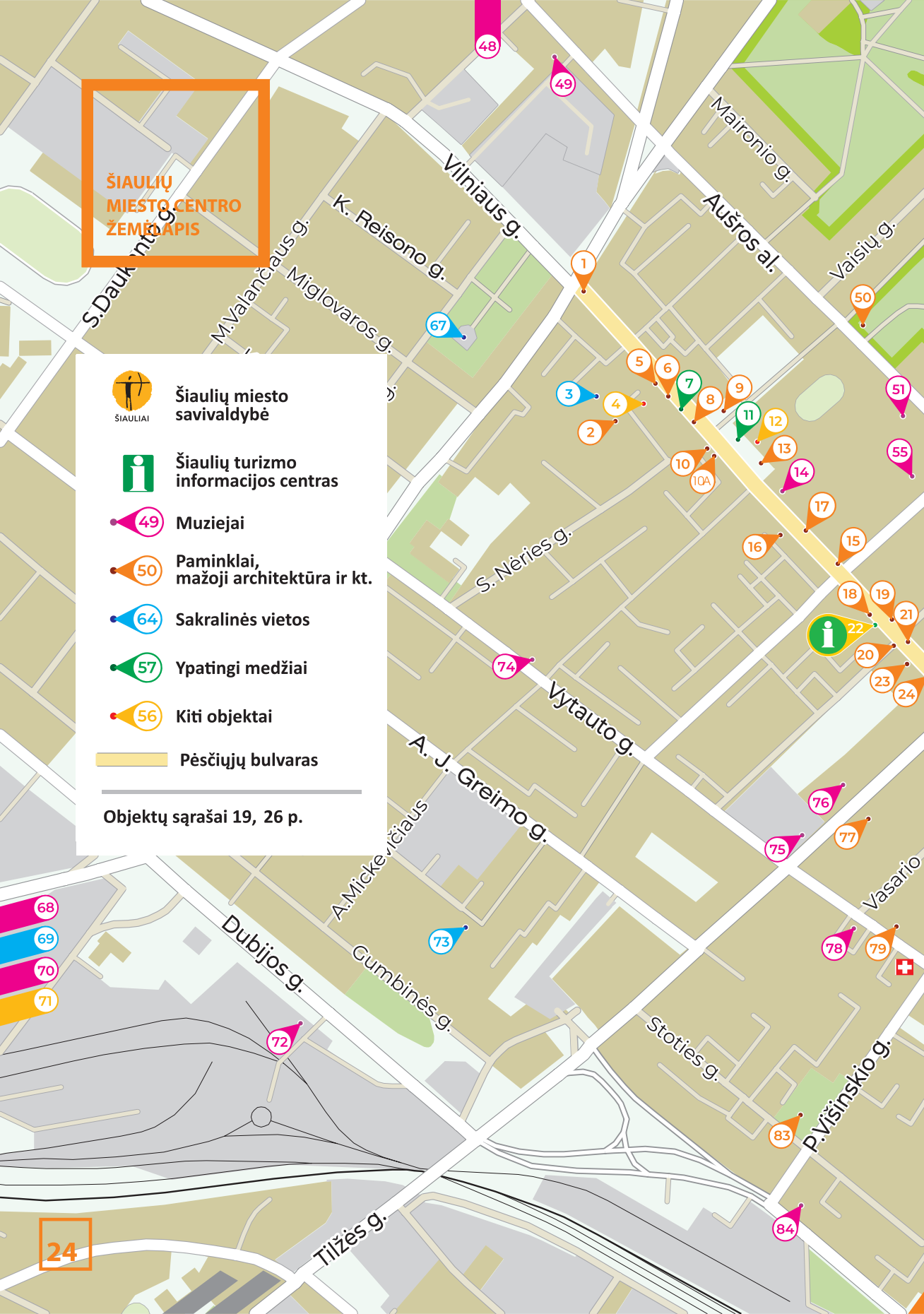
ŠIAULIŲ MIESTO CENTRO ŽEMĖLAPIS
Šiaulių miesto savivaldybė
Šiaulių turizmo informacijos centras
Muziejai
Paminklai, mažoji architektūra ir kt.
Sakralinės vietos
Ypatingi medžiai
Kiti objektai
Pėsčiųjų bulvaras
Objektų sąrašai 19, 26 p.
Vilniaus g.
Aušros al.
Maironio g.
Vaisių g.
K. Reisono g.
Miglovaros g.
M.Valančiaus g.
S. Nėries g.
Vytauto g.
A. J. Greimo g.
A.Mickevičiaus
Dubijos g.
Gumbinės g.
Stoties g.
P.Višinskio g.
Tilžės g.
Vasario
ŠIAULIAI

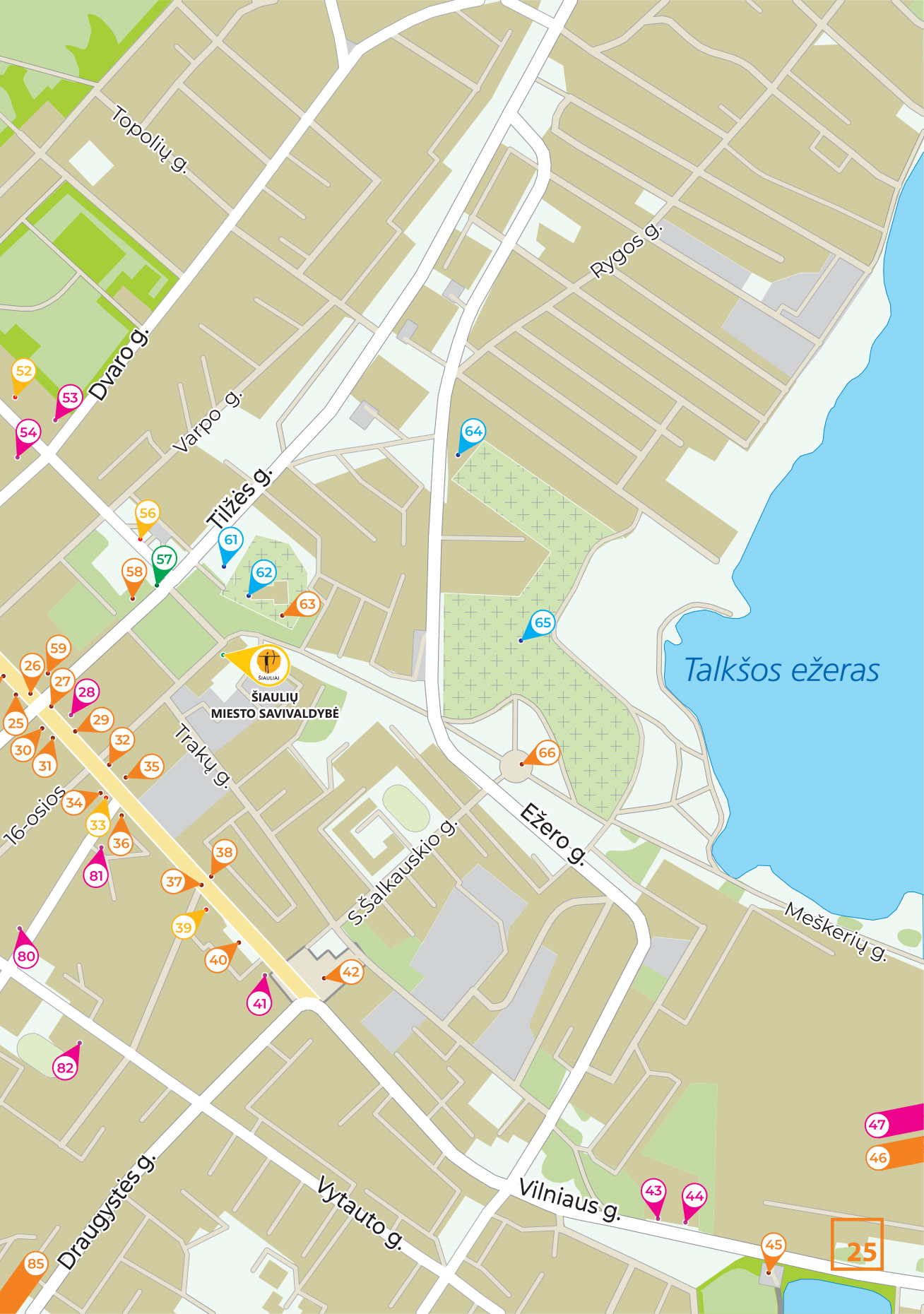
Topolių g.
Dvaro g.
Varpo g.
Tilžės g.
Rygos g.
Talkšos ežeras
ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖ
Trakų g.
16-osios
S.Šalkauskio g.
Ežero g.
Meškerių g.
Draugystės g.
Vytauto g.
Vilniaus g.
52
53
54
56
57
58
59
26
27
28
25
29
30
31
32
35
34
33
36
81
80
38
37
39
40
41
42
82
85
61
62
63
64
65
66
43
44
45
47
46
25

Žemėlapyje (24–25 p.) pažymėti objektai

- **22. Šiaulių turizmo informacijos centras**
  Vilniaus g. 213

ŠIAULIAI

Šiaulių miesto savivaldybė
Vasario 16-osios g. 62

SAULĖ

- **63. Saulės laikrodis**
  Aušros takas 3
- **66. Saulės Laikrodžio aikštė**
  Ežero g., netoli Talkšos ežero
- **30. Laikrodis „Gaidys“**
  Tilžės ir Vilniaus gatvių sankryža
- **77. Vitražas „Saulės mūšis“**
  Tilžės g. 140
- **50. Skulptūra „Aušra“**
  Aušros al. ir Kaštonų al. sankryža
- **46. Paminklas Saulės mūšiui Salduvės parke**
  Šeduvos g., prie Salduvės parko

SALDUMYNAI ir kiti skoniai

- **75. „Rūta“: kavinė, parduotuvė, šokolado muziejus**
  Tilžės g. 133
  +370 41 523 212, +370 610 41 050
  sokoladomuziejus.lt
- **33. „Valerijono“ arbatinė**
  Vilniaus g. 173
  +370 41 520 738
  valerijonas.lt
- **68. Žaliūkių malūnininko sodyba**
  Architektų g. 73
  +370 41 211 198
  ausrosmuziejus.lt

SAVITI MUZIEJAI

- **43. Šiaulių „Aušros“ muziejus**
  Muziejaus administracija
  Vilniaus g. 74
  +370 41 526 933.
  ausrosmuziejus.lt
- **44. Chaimo Frenkelio vila**
  Vilniaus g. 74
  +370 41 524 389
  ausrosmuziejus.lt
- **75. „Rūtos“ šokolado muziejus**
  Tilžės g. 133
  +370 610 41050
  sokoladomuziejus.lt
- **41. Dviračių muziejus**
  Vilniaus g. 139
  +370 41 524 395
  ausrosmuziejus.lt
- **28. Fotografijos muziejus**
  Vilniaus g. 140
  +370 8 41 524 396
  fotomuziejus.lt
- **47. Vandos Kavaliauskienės katinų muziejus**
  Žuvininkų g. 18
  +370 683 69 844
  gamtininkucentras.lt
- **68. Žaliūkių malūnininko sodyba**
  Architektų g. 73
  +370 41 211 198
  ausrosmuziejus.lt
- **79. Centų kambarys**
  Vytauto g. 84
  +370 41 595 706
  biblioteka.su.lt
- **53. Angelo muziejus**
  Aušros al. 48
  +370 694 74 249
  angelomuziejus.lt
- **49. „Aušros“ muziejaus edukacijos centras**
  Aušros al. 47, Šiauliai
  +370 41 524 394
  ausrosmuziejus.lt
- **72. Geležinkelio muziejus**
  Dubijos g. 26
  +370 41 203 684
  visitsiauliai.lt
- **81. Gynybos ir karybos edukacijos centras**
  P. Višinskio g. 38
  +370 41 595 784
  su.lt
- **76. Juliaus Janonio gimnazijos muziejus**
  Tilžės g. 137
  +370 41 523 372
  jjanonis.su.lt
- **54. Kino muziejus**
  Aušros al. 15
  +370 618 29932
- **74. Poeto Jovaro (Jono Krikščiūno) namas**
  Vytauto g. 116
  +370 41 433 680
  ausrosmuziejus.lt
- **51. Policijos muziejus**
  Aušros al. 19
  +370 41 397 522
  siauliu.policija.lt

- **14. Radijo ir televizijos muziejus**
  Vilniaus g. 174
  +370 41 524 399
  ausrosmuziejus.lt
- **48. Respublikinės Šiaulių ligoninės patologinės anatomijos muziejus**
  Vinco Kudirkos g. 99
  +370 41 524 271
- **70. Sporto muziejus**
  Jono Jablonskio g. 16
  +370 41 437 328
- **80. Stasio Gliaudžio gamtos muziejus**
  P. Višinskio g. 25
  +370 41 595 714
  su.lt
- **55. Šiaulių apygardos teismo teismų istorijos muziejus**
  Dvaro g. 83
  Tel. +370 698 23 320
- **78. Vandentvarkos muziejus**
  Vytauto g. 103
  +370 41 592 257
  siauliuvandenys.lt
- **82. Venclauskių namai**
  Vytauto g. 89, LT-77155 Šiauliai
  ausrosmuziejus.lt

SAKRALINIAI ŠIAULIAI

- **62. Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedra**
  Aušros takas 3
- **61. Šiaulių vyskupijos kurija**
  Tilžės g. 186
- **84. Šv. Jurgio bažnyčia**
  Kražių g. 17
- **3. Šv. Ignaco Lojolos bažnyčia**
  Vilniaus g. 247B
  +370 41 437 600
- **2. Paminklas popiežiui Jonui Pauliui II**
  Vilniaus g. 247
- **64. Šv. Petro ir Povilo stačiatikių parapijos cerkvė**
  Rygos g. 2A
- **69. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia**
  Gegužių g. 57

- **73. Šiaulių Evangelijos krikščionių bažnyčia**
  Lydos g. 9
- **65. Senosios (Talkšos) kapinės**
  Ežero g., prie Saulės laikrodžio aikštės
- **67. Sukilėlių kalnelis**
  Vilniaus ir Sukilėlių gatvių sankryža

KITI LANKOMI OBJEKTAI

- **56. Prisikėlimo aikštė**
  Tilžės g. ir Aušros al. sankryža
- **57. Spaudos medžiai**
  Prisikėlimo aikštė
- **58. Senelis su anūkais**
  Prisikėlimo aikštė
- **59. Skulptūra „Skaitantis žmogus“**
  Tilžės g. 151
- **52. Zubovų rūmai**
  Aušros alėja 50
- **45. Paminklas Chaimui Frenkeliui**
  Vilniaus g., netoli Prūdelio
- **83. Paminklas „Pirmoji diena“**
  P. Višinskio ir Stoties gatvių skverelis
- **85. Stipruolis Nosys**
  Dubijos g. 26, Geležinkelio stotis
- **71. Signatarų alėja**
  Lieporių parkas

SAKRALINIAI ŠIAULIAI

Turistinis maršrutas „Sakraliniai Šiauliai“ greičiausiai turėtų prasidėti nuo... Kryžių kalno. Taip, jis yra 13 kilometrų nutolęs nuo Šiaulių, tačiau vienas klausimas visuomet lieka aktualus: „Šiauliai – miestas prie Kryžių kalno ar Kryžių kalnas – prie Šiaulių?“ Miesto ir Kryžių kalno jungtis neišvengiama, koks atsakymas bebūtų, o Kryžių kalnas – vienas iškiliausių Lietuvos sakralinių objektų. Jeigu savo kelionę pradėsite nuo Kryžių kalno, ją tęsite Šiauliuose, o čia esančios bažnyčios ir maldos namai atskleis, kad įvairių tikėjimų ir įsitikinimų žmonės Saulės mieste gerbia vieni kitus, puikiai sutaria, puoselėja sakralinius objektus.

ŠV. APAŠTALŲ PETRO IR PAULIAUS KATEDRA

Renesanso epochos architektūros paminklas Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedra – ryškiausias miesto akcentas. Katedros bokštas (aukštis – 70 m) iš tolo matyti artėjant prie Šiaulių iš bet kurios pusės. Didingas, originalių architektūrinių detalių kupinas pastatas tarsi pritaikytas gynybai. Šventoriaus vartai, esantys prieš pagrindinį fasadą, pabrėžia bažnyčios gynybinį pobūdį ir yra vieninteliai tokie Lietuvoje. Gerai įtvirtinto pastato vaizdas sukurtas pagal vietinės architektūros tradicijas, sekant Vakarų Europos šalių pavyzdžiu.
1997 m. gegužės 8 d. popiežiaus Jono Pauliaus II sprendimu buvo įkurta Šiaulių vyskupija. Bažnyčia tapo Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedra.

ŠIAULIŲ VYSKUPIJOS KURIJA

Įkurta prie Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedros. Pagal statinių hierarchiją tai yra vienas iš reikšmingiausių miestui ir visai apskričiai pastatų.

ŠV. IGNACO LOJOLOS BAŽNYČIA

1930 m. Šiauliuose įsikūrė jėzuitų misija.
1948 m. pavasarį bažnyčia uždaryta. Joje buvo įrengtas sandėlis, vėliau sporto salė. 1986 m. bažnyčios patalpose įrengta Dramos teatro mažoji salė. 1990 m. bažnyčia grąžinta tikintiesiems.
1993 m. rugsėjo 7 d. vizito į Lietuvą metu čia ramybę ir poilsio užuovėją rado popiežius Jonas Paulius II. Šventoriuje popiežiui pastatytas paminklas.

PAMINKLAS POPIEŽIUI JONUI PAULIUI II

(skulptorius M. Junčys, 2013 m.)
Šiaulių Šv. Ignaco Lojolos bažnyčios šventoriuje pastatytas paminklas popiežiui Jonui Pauliui II. Šį kūrinį bažnyčiai padovanojo šiauliečių Žuklių šeima. Tikinčiuosius laiminančio popiežiaus Jono Pauliaus II skulptūra sukurta iš granito ir bronzos. Skulptūra pastatyta bažnyčios, kurioje per vizitą Lietuvoje 1993 m. rugsėjo 7 d. meldėsi ir ilsėjosi popiežius Jonas Paulius II, kiemelyje.

ŠV. PETRO IR POVILO STAČIATIKIŲ PARAPIJOS CERKVĖ

1867 m. miesto aikštėje iškilo stačiatikių cerkvė. Stačiatikių tikėjimo žmonių buvo nedaug – tik 1,8 proc. miesto gyventojų. Nuo 1937 m., pastačius naują cerkvę stačiatikių kapinėse, čia pradėjo veikti Stačiatikių centras. Dabar cerkvėje pamaldos vyksta tik sekmadieniais.

JONO PAULIAUS II KELIAS

Šv. Jonas Paulius II – pirmasis Lietuvą aplankęs popiežius. Popiežiaus vizitui Lietuvoje atminti svarbiausios Lietuvos šventovės buvo sujungtos į Jono Pauliaus II vardu pavadintą piligrimystės kelią. Kelyje yra 19 objektų, jo ilgis – 1050 km. Šiame kelyje yra ir Šiauliai: Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedra – popiežiaus Jono Pauliaus II 1997 m. įsteigtos Šiaulių vyskupijos širdis, Šv. Ignaco Lojolos (jėzuitų) bažnyčia, kurioje 1993 m. rugsėjo 7 d. vizito į Lietuvą metu Jonas Paulius II buvo sustojęs pailsėti. Šventoriuje popiežiui pastatytas paminklas.

SENOSIOS (TALKŠOS) KAPINĖS

Kapinės yra prie Talkšos ežero, jų teritorija užima 4,46 ha plotą. Kapinės susideda iš trijų dalių: katalikų, stačiatikių ir laisvamanių. Manoma, kad kapinėse masiškai pradėta laidoti 1831 m. mieste siautusios choleros metu. Vieno iš seniausių antkapinių paminklų plokštėje nurodyta mirimo data yra 1801 metai.
Viena iš seniausių kapaviečių grupių – šeimyniniai rūsiai. Galima tik spėti, kad pirmieji rūsiai galėjo būti įrengti XVIII–XIX a. sandūroje.
Pirmas užfiksuotas palaidojimas stačiatikių kapinių dalyje yra 1863 m. sukilimą malšinusių ir žuvusių caro kariuomenės karių (19 kareivių ir 3 karininkai).
Senosiose kapinėse palaidota daug iškilių asmenybių.

ŠV. JOKŪBO KELIAS

Šiaulių miesto savivaldybė – viena
Šv. Jokūbo kelio savivaldybių asociacijos narių – parengė maršrutą po Šiaulių miestą, kurio tikslas – atrasti Šv. Jokūbo kelius Šiauliuose, aplankyti numatytas kelio stoteles ir šventoves. Išsamią šio maršruto informaciją rasite Šiaulių turizmo informacijos centre.

Kiti sakraliniai objektai
Šv. Jurgio bažnyčia
Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Bažnyčia
Sukilėlių kalnelis
Šiaulių Evangelijos krikščionių bažnyčia

ŠIAULIŲ MIESTO TARPUKARIO MODERNIZMO ARCHITEKTŪRA

Specializuotą maršrutą, kurį parengė istorikė V. Ulinskytė-Balzienė ir architektas Š. Sabaliauskas, galite įveikti pėsčiomis arba dviračiu.

Šiaulių miesto tarpukario architektūra – reikšmingas architektūrinis, kultūrinis ir istorinis paveldas. To laikotarpio architektūrai būdingi išraiškingi tūriai ir formos, simetrijos ir asimetrijos darna, dinamiškos tūrių ir linijų kompozicijos. Tarpukariu miestas modernėjo, vyko pačios intensyviausios statybos ir plėtra. Čia projektavusių garsių architektų – Vlado Bitės, Karolio Reisono, Vytauto Landsbergio-Žemkalnio, Eriko Mendelsono (Vokietija) – dėka buvo pastatyta daug naujų pastatų. Tarpukario modernizmo architektūra – miesto identiteto dalis, pridėtinė vertė, vizitinė kortelė. Aplankykite išskirtinius ir įdomiausius objektus. Jeigu nespėsite nužingsniuoti viso maršruto, atkreipkite dėmesį į pačiame miesto centre, Tilžės ir Vilniaus gatvių sankryžoje, esančius pastatus – susidarysite įspūdį apie tarpukario moderniąją miesto architektūrą.

1. Šiaulių miesto ligoninė
V. Kudirkos g. 99 Architektas Vytautas Landsbergis-Žemkalnis, 1939–1940, 1944 m.

2. Dailininko G. Bagdonavičiaus gyvenamasis namas
Aušros al. 84 Architektas Karolis Reisonas, XX a. 3 dešimtmečio antra pusė

3. Pradinė mokykla, „Aušros“ muziejus
Aušros al. 47, inžinierius V. Bitė, 1932 m.

4. Šiaulių apskrities savivaldybė
Vilniaus g. 263, inžinierius V. Bitė, 1933–1935 m.

5. Nepriklausomybės paminklas sukilėlių kalnelyje
Vilniaus g. Architektas Karolis Reisonas, 1933 m.

6. Naujoji Šiaulių miesto turgavietė
Vilniaus g. 263, inžinierius V. Bitė, 1933–1935 m.

7. Maironio ir Vaisių gatvių gyvenamieji namai
Maironio ir Vaisių gatvių XX a. 4 dešimtmetis

8. Lietuvių tautininkų sąjungos namai
Aušros al. 21, inžinierius V. Bitė, 1934 m.

9. Šiaulių apygardos teismo rūmai
Aušros al. 19, inžinierius K. Kriščiukaitis, 1936 m.

10. Inžinieriaus V. Bitės gyvenamasis namas
Aušros al. 15a, inžinierius V. Bitė, apie 1934–1930 m.

11. Šiaulių apygardos ligonių kasos rūmai
Aušros al. 15, inžinierius V. Bitė, 1937 m.

12. Pašto rūmai
Aušros al. 42, architektas K. Dušauskas-Duž, 1938–1940 m.

13. Mordelio nuomojamų butų daugiabutis namas
Aušros al. 13, minimas inžinierius A. Rozembliumas, 1938 m.

14. Pramonininko B. Poškaus nuomojamų butų daugiabutis
Vilniaus g. 215, apie 1936–1940 m.

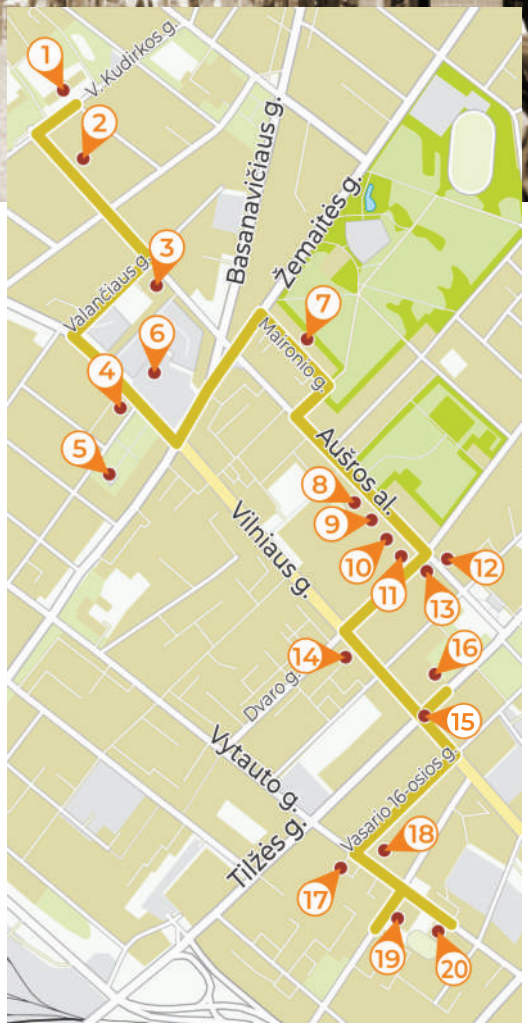

15. Vilniaus ir Tilžės gatvių sankryžos pastatai

Spaudos fondo knygynas, Tilžės g. 151, apie 1930 m., Feinbergų namai, Vilniaus g. 140, 1935–1937 m., Centrinis žydų bankas, Tilžės g. 149, XX a. 4 dešimtmetis. Tai bene geriausiai išlikusios XIX a. pab. – XX a. pirmos pusės Šiaulių senamiesčio atkarpos fragmentas. Po Pirmojo pasaulinio karo pagrindinių Vilniaus ir Tilžės gatvių sankryžos pastatai buvo beveik arba visai sugriauti. Dabartinis užstatymas čia susiformavo 4 dešimtmetyje. Sankryžos pastatai parodo pagrindinius miesto užstatymo principus- du ar trys aukštai, užapvalinti kampai, horizontalus langų dalijimo ritmas, pabrėžtos palangės ir sąramos linijos, paryškinti įėjimai į pastatus, didelės pirmo aukšto vitrinos. Konstrukcijose naudojamos monolitinio gelžbetonio kolonos. Vykdant Fotografijos muziejaus rekonstrukciją buvo nustatyta, kad esamos pirmo aukšto kolonos gali atlaikyti net penkių aukštų pastatų apkrovas.

16. Šiaulių valstybinis dramos teatras
Tilžės g. 155, minimi architektai K. Reisonas ir S. Kudokas, 1938 m.

17. Vandentiekio bokštas
Vytauto g. 103, profesorius P. Morkūnas, inžinierius A. Janulionis, 1939–1948 m.

18. Prekybos institutas (Šiaulių universitetas)
Vytauto g. 84, architektai S. Stulginskis, E. Manomaitis, 1941 m.

19. Simono Volperto privati klinika
P. Višinskio g. 24, architektas E. Mendelsonas, 1930 m.

20. Advokato Kazimiero Venclauskio namas
Vytauto g. 89, architektas K. Reisonas, 1925 m.

Prisikėlimo aikštė

Centrinę miesto aikštę į keturias dalis dalija Aušros alėja ir Tilžės gatvė. Aplink šią aikštę ir pradėjo augti Šiaulių miestas. Šimtmečius aikštėje vykdavo turgai, mugės, gyva prekyba. Klasicistinės kompozicijos planą ši aikštė įgavo XVIII a. antroje pusėje, kai Šiaulių ekonomijos administratoriumi paskirtas Antanas Tyzenhauzas 1774 m. pradėjo Šiaulių miesto centro rekonstrukciją.
Naujumu spindinti Prisikėlimo aikštė tiesiog traukia akį. Įrengi fontanai vakare sužimba įvairiomis šviesomis, prožektoriais iš apačios apšviesti ąžuolai, LED juostomis nužymėtas takas per aikštę iki vėliavos stiebo. Atvykite įvertinti atnaujintos miesto pagrindinės aikštės.

Spaudos medžiai

Centrinėje miesto aikštėje 1929 m. gegužės 9 d. pasodinti keturi Spaudos medžiai, skirti spaudos draudimo panaikinimo 25-mečiui pažymėti. Šie keturi ąžuolai išliko iki šių dienų ir puošia Prisikėlimo aikštės prieigas. Dabar prie kiekvieno ąžuolo į žemę įkastos marmurinės lentos, kuriose surašytos šiuos medžius sodinusių žymių šiauliečių pavardės ir data.

Skulptūra „Senelis su anūkais“

(skulptorė B. Kasperavičienė, 1976 m.)
Prisikėlimo aikštėje ties Tilžės gatve „rymo“ jauki skulptūrinė grupė „Senelis su anūkais“. Ši skulptūrinė grupė įtraukta į Lietuvos kultūros paminklų sąrašą kaip vietinės reikšmės dailės paminklas.

Skulptūra „Skaitantis žmogus“

(skulptorius H. Orakauskas, 1983 m.)
Tai metalinis simpatiškas senukas, stovintis ant prieškario laikus primenančio apvalių akmenų grindinio. „Skaitantis žmogus“ įprasmina kultūros tradicijų klodus, praeities ir dabarties ryšius. Jis primena, kad senieji Šiauliai buvęs didelis spaudos centras, turėjęs kelias spaustuves, kad netoli tos vietos, kur skulptūra stovi, anksčiau stovėjo plačiai pagarsėjęs A. Jakavičiaus knygynas.

Šiaulių dvaro sodyba (Didždvaris)

Miesto centre išliko buvusio Šiaulių ekonomijos dvaro po ekonomijos dovanojimo kunigaikščiui Platonui Zubovui – Zubovų dvaro (Didždvario) – sodybos fragmentai. Žinoma, kad iki naujosios statybos egzistavo ir senoji Šiaulių dvarvietė, kurioje rezidavo Šiaulių ekonomijos administracijos pareigūnai.

Senasis Didždvaris – dvaro įrenginių kompleksas: **Rūmai** (Aušros alėja 50), **Mažasis gyvenamasis pastatas** (Aušros alėja 50a), **Tarnų gyvenamasis namas** (Aušros alėja 48), **Arklidės** (Dvaro g. 83), dabar čia įsikūręs Šiaulių apygardos teismas, **Dvaro pastatas** (Dvaro g. 85).

KITI OBJEKTAI

Paminklas Chaimui Frenkeliui
(skulptorius R. Kvintas, 2014 m.)
Paminklas „Pirmoji diena“
(skulptorius Dž. Jurkūnas, 2015 m.)
Stipruolis Nosys
(skulptorius G. Lukošaitis, 2014 m.)
Signatarų alėja

AR ŽINOJOTE? Šiauliuose yra 87 kultūros paveldo objektai, 10 jų – valstybės saugomi, 23 – nacionalinio reikšmingumo.

Norintiems „iš arti“ pamatyti Šiaulių miestą, siūloma viena populiariausių pažintinių ekskursijų „Šiauliai – Saulės miestas“. Ekskursija „Bulvaras – Šiaulių širdis“ – tai galimybė susipažinti su mažąja architektūra ir išgirsti senąsias bei naująsias miesto istorijas. Jūsų buvimui Šiauliuose netikėtų atspalvių suteiks ekskursijos „Šiauliai – tai, kas svarbiausia“, „Žydų paveldas: XX a. pradžios skonis Šiauliuose, arba kaip miestas tapo didis“, kuriose miestas atskleis likimo išsaugotas vertybes, kūrybingų ir veiklių žmonių indėlį į mūsų miesto istoriją ir dabartį. Šiaulių turizmo informacijos centras kaskart nudžiugina ir nustebina parengdamas vis naujų ekskursijų ir tradiciniais, ir neįprastais maršrutais. Būtinai išbandykite.

EKSKURSIJOS

Gaudyk momentus Šiauliuose „pagriovy“, Pietiniam ar miške...

Šiaulių turizmo informacijos centras kartu su gidais parengė miestelėnams ir svečiams nuotaikingų pasivaikščiojimų po miestą su gidu, kurio pasakojamų istorijų nerasi jokiuose turizmo žinynuose. Tai išskirtiniai Šiaulių miesto maršrutai ir istorijos, galimybė išgirsti šiaulietišką šnektą, pažvelgti ten, kur gal būtumėte net nežvilgterėję.

SUSIDOMĖJOTE?
Kreipkitės: Vilniaus g. 213
+370 41 523 110, ekskursijos@visitsiauliai.lt

Pagauk momentą!

Nepakartojamų momentų kupina ekskursija apie Šiaulių miesto istorijos akimirkas ir žmones, kūrusius ir kuriančius miestą. Čia bus ir šokančių mergaičių – specialiai joms ir gidui sukurti kostiumai, giliai atrastų istorijos perlų, įdomybių. Nejučia persikeli laiku į senovę, o mąstai apie ateitį. Ir parinktas stimpunko (angl. *steampunk*) stilius taip puikiai tinka – kelionė laiku, paskaninta gilių kava ir saldainiais.

Šiauliai: pakiemiais, pagrioviais, patvoriais

Ekskursija prasideda... degustacija! Juk reikia pasistiprinti prieš leidžiantis į tokią neįprastą kelionę.
Susitiksite su gidu sutartu laiku kavinėje, o prasidėjus pasakojimui ragausite... vereščiaką. Ir

susipažinsite su šiuo patiekalu. Skaniai kertant gidas daug papasakos, o paskui iš žibančios kavinės jau eisite kiemais, šoksite per griovius, net per tvorą bandysite persiristi. Užmiršti kiemai, neatpažįstami miesto užkaboriai, kur net nepamanysi užsukti. Gido pasakojamos istorijos leidžia į tas vietas pažvelgti kitu žvilgsniu. Ekskursijos finalas įspūdingas – lendate į grafų Zubovų rūmų rūsius, ieškote (ne)egzistuojančių požemių ir vėl einate centrine miesto dalimi, tačiau išskirtiniais takais iki Šiaulių katedros, kur ir atsisveikinate su gidu.

Ekskursija-žygis „Šiapus ir anapus“

Į rankas imame šiaurietiško ėjimo lazdas ir traukiame per miestą link Talkšos ežero, kuris yra vos ne miesto centre. Už ežero plyti Salduvės parkas, o kiek tolėliau gali rasti ir legendomis apipintą Salduvės piliakalnį. Štai čia, šiame žygyje, ir turi puikią progą smagiai pakeliauti, pažvelgti į Šiaulius nuo kito ežero kranto. O gamta pasakoja savo istorijas, kurios ramina, puikiai nuteikia ištrūkus iš šurmuliuojančio miesto. Nejučia pats tampi gamtos dalimi, pasineri į medžių ir vandens tylą, bet gidas jau kviečia grįžti.

Senosios Šiaulių kapinės: čia visi lygūs

Šią ekskursiją gaubia mistika. Ir net ne dėl to, kad ekskursantai vaikšto po kapines, o dėl susidomėjusiųjų skaičiaus. Kiekvieną kartą, pasak gidų, ekskursijose būna per daug norinčiųjų. Senosios Šiaulių kapinės yra priglaudusios tūkstančius dorų ir ne itin dorų žmonių: nuo pono iki nežinomojo, nuo miesto garbės pilietės iki legendomis apipintos mergelės – čia tikrai visi lygūs. Vienų kryžiai pasvirę, kitų ir vardas ant paminklo nusitrynęs...
Kapinių išskirtinumas – šeimyniniai rūsiai, specifiniai, tam tikro laikotarpio antkapiniai paminklai. Jei ekskursija vyksta per Vėlines, galima uždegti žvakelę. Ir tikrai košmarai po šios ekskursijos nesisapnuoja, tik lieka ramus įsitikinimas – visi mes lygūs.

Pietinia kronikas gyvai

(pagal Šiaulių kronikas ir R. Kmitos romaną „Pietinia kronikas“)
Ši ekskursija autobusu kelioms valandoms sugrąžins į senuosius Šiaulius, tik prasidėjus posovietinio gyvenimo virsmui. Pietinio kultūra užsimezga būtent čia, Šiaulių pietiniame rajone. Norim to ar nenorim. Kas žino, blogai tai ar gerai? Žinom tik tai, kad mes, šiauliečiai, tikrai skiriamės nuo kitų… Spalvinga ir įdomi kelionė paliks neužmirštamų įspūdžių.

GAMTOS APSUPTYJE, SU ŠEIMA

Gamtos grožio mums tikrai nestinga – vos ne pačiame miesto viduryje tyvuliuoja Talkšos ežeras ir Prūdelis, o šalia miesto turime didžiulį (šalyje dešimtą pagal dydį), per tūkstantį hektarų ploto užimantį, Rėkyvos ežerą, čia vandenis skalaujantį jau daugiau negu dešimt tūkstančių metų. Ežeras gyvas ir žiemą, ir vasarą, čia nuolat plazda burės: kai šilta, ežere bures skleidžia jachtos, suteikdamos ežerui didingumo ir ramybės, o žiemą tvirtą ežero ledą išbando ledo rogių entuziastai, skriejantys didžiuliu greičiu, pasikinkę į spalvingas bures vėją.

Pakeliui į Rėkyvą galima stabtelėti Bačiūnų kartodrome, kartingų trasoje išmėginti greičio malonumus.

Miesto centre esančio Talkšos ežero pakrantėje, prie turistų itin mėgstamos „Geležinės lapės“, energetinio labirinto, įsikūręs vandens sporto ir pramogų parkas „FoxSpot“. Ežero pakrantėje įrengta tarptautinius standartus atitinkanti „Petankės“ žaidimo aikštelė. Čia prasideda ir Talkšos ekologinis takas, kuriuo einant pasiekiamas Katinų muziejus, žirgynas, Salduvės (Žuvininkų) piliakalnis, nuo kurio atsiveria visas miesto kraštovaizdis. Talkšos ežero pakrantes mėgsta dviratininkai, žvejai, šiaurietiško ėjimo entuziastai. Pramogos prie Talkšos ežero, poilsis Salduvės parke, atgyjantys dviračių takeliai neleidžia apsnūsti, kviečia gyventi aktyviai.

Talkšos ežero pakrantė ir Rėkyvos ežeras tiesiog sutverti šeimų poilsiui – graži gamta, pasivaikščiojimo takeliai, žaidimų aikštelės, ežeruose plaukiojantys paukščiai, čia rengiamos šventės suburia šeimas pailsėti ir pramogauti.

Skulptūra „Geležinė lapė“, kurios autorius dizaineris V. Puronas, prie Talkšos ežero stovi nuo 2009 m. Lietuvos rekordų knygoje rašoma, kad tai didžiausia gyvūno skulptūra: jos svoris – beveik 7 tonos, ilgis – apie 15 metrų, aukštis – 6,6 metrai. Plieninėje „Geležinės lapės“ širdyje (1,20 m aukščio ir 0,90 m pločio) įdėta kapsulė su vario plokštėje iškaltais žodžiais mūsų ainiams. Tai – šiauliečio dizainerio Viliaus Purono kūrinys Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti. Dizaineris juokavo, kad Vilnius turi legendą apie geležinį vilką, o Šiauliai galės didžiuotis geležine lape – apsukrumo, išminties simboliu.

Talkšos ekologinį taką, kurio ilgis – apie 5 km, sudaro 19 stotelių, jose pastatyti stendai su informacine medžiaga apie Talkšos ežero pakrančių augmeniją, gyvūniją, kraštovaizdžio įvairovę ir šios vietovės istoriją.

Šiaulių jaunųjų gamtininkų centro žirgynas veikia puikioje geografiniu ir landšafto požiūriu vietoje – rytinėje Talkšos ežero pakrantėje, šalia Salduvės piliakalnio. Žirgyne teikiamos aktyvaus poilsio ir turizmo paslaugos.

Žuvininkų piliakalnis (Salduvės kalnas) su Žuvininkų kaime esančia istorine gyvenviete yra įtrauktas į Lietuvos kultūros vertybių registrą. Lietuvos istorijos kontekste šio objekto reikšmė išskirtinė, nes čia stovėjusi pilis buvo pagrindinis šiaurinių Lietuvos žemių gynybos centras. Nuo piliakalnio atsiveria puiki miesto panorama.

Salduvės parkas – miestiečių sveikatingumo, ramaus poilsio oazė, čia žmonės ateina susipažinti su biologine įvairove ir pasigėrėti kraštovaizdžiu. Salduvės parkas kartu su Talšos parku sudaro didžiausią Šiaulių žaliąjį masyvą, kurio plotas – apie 100 ha. Parkas vardą gavo nuo čia dunksančio Salduvės kalno (Žuvininkų piliakalnio), kurio statūs šlaitai yra 10–14 m aukščio.

AR ŽINOJOTE? 6,6 metrų aukščio Geležinė lapė – didžiausia gyvūno skulptūra Lietuvoje.

Šiaulių universiteto Botanikos sode (Paitaičių g. 4) tikrai verta apsilankyti tiems, kurie mėgsta augalus ir grožį. Sodas užima 6,5 ha plotą, jis lankytojus džiugina ne tik augalų kolekcijomis – čia rengiamos šventės, edukacinės programos, susijusios su gyvosios gamtos, augalų pažinimu: „Džiuginantį sodą kuriu pats!“, „Sėklelės kelionė“, „Atpažink augalo dalis“ ir kt. Šiauliečiai Botanikos sode rugpjūčio 15-ąją švenčia Žolinę.

Vaikų žaidimų ir laisvalaikio parke „Beržynėlis“, esančiame pietinėje Šiaulių dalyje, aktyviai laiką leidžia vaikai, jų tėvai ir visi, mėgstantys būti gražiai ir jaukiai sutvarkytoje aplinkoje. Čia įrengtos vaikų žaidimų aikštelės, riedlenčių trasa, sūpuoklės, laipynės ir kiti atrakcionai. Parke ir vaikai, ir suaugusieji gali išsinuomoti dviračius, triratukus ir paspirtukus, pasmaguriauti ledais.

AKTYVUS POILSIS, SPORTAS

Talkšos ežero pakrantė tiesiog sukurta aktyviam poilsiui, čia visuomet rasite ką veikti: bėgimo ir dviračių takeliai, vandenlenčių parkas „FoxSpot“, Jaunųjų gamtininkų centre veikiantis žirgynas. Aktyvaus laisvalaikio mėgėjus Šiauliuose tikrai nustebins didelis pramogų spektras: jodinėjimas, šaudymas, čiuožimas, pasivažinėjimas dviračiais, dažasvydis, šratasvydis, boulingas, kartingai, lazerių žaidimai, petankė, nuotykių parkas, baseinai, sporto klubai, šokių studijos ir kt. Keliaukite dviračiu po miestą, iki Kryžių kalno, Kairių ežero, Bubių piliakalnio, Kurtuvėnų ir kitų įspūdingų kraštovaizdžių. Dviračius galima išsinuomoti Šiaulių turizmo informacijos centre, Dviračių ir Fotografijos muziejuose.

AR ŽINOJOTE? Dviračius galite išsinuomoti Šiaulių turizmo informacijos centre, Dviračių ir Fotografijos muziejuose.

Modernioje Šiaulių arenoje galite ir pasimankštinti, ir stebėti sporto renginius. 5 tūkst. žiūrovų talpinanti daugiafunkcė arena pritaikyta ir sporto, ir kultūros renginiams. Mieste veikia keletas baseinų. Šiaulių plaukimo centre „Delfinas“ apsilankyti kviečiami ir pavieniai asmenys (delfin.lt). Sporto klubas „Impuls“ siūlo ne tik baseino, bet treniruoklių ir kitokių sporto paslaugų (impuls.lt). Šiauliuose veikianti „KANE's arena“ taip pat siūlo įvairiausių veiklų. Svajojantiems apie adrenaliną ir fantastiškus įspūdžius siūlome kreiptis į Šiaulių parašiutininkų klubo narius (šuoliai.lt).

Šiaulių arena

Šiaulių arena (J. Jablonskio g. 16, siauliuarena.lt) – vienas gražiausių ir didžiausių daugiafunkcių Šiaurės Lietuvos statinių, kurio keturi aukštai iš penkių yra padengti žėrinčiu holografiniu stiklu, traukiančiu akį iš tolo. Šiaulių arenos daugiafunkcis kompleksas – tai laisvalaikio praleidimo centras visai šeimai. Čia rengiami sporto, kultūros, meno, pramogų ir verslo renginiai, verslo seminarai, kongresai, parodos, mugės.

Vandenlenčių parkas „FoxSpot“

Tai vandens sporto ir pramogų parkas pačioje Šiaulių širdyje – miesto centre esančio Talkšos ežero pakrantėje, prie Geležinės lapės. Čiuožti su vandenlente, vandens slidėmis arba pripučiamu ratu gali ir vaikas, ir suaugęs žmogus, ir pradedantysis, ir pažengęs pramogų mėgėjas.

„KANE's arena“

„KANE's arena“ (Išradėjų g. 14, kanesarena.lt) – išskirtinis objektas Lietuvoje, suburiantis aktyvius žmones sportuoti, bendrauti, sudominantis bendra veikla, skatinantis įvairaus amžiaus žmonių ir šeimų užimtumą. Arenoje laukiami net 10-ies sporto šakų gerbėjai. Susibūrę po vienu stogu 4500 kv. m plote, sportuoja tinklinio, krepšinio, salės futbolo, skvošo, padelio, teniso, paplūdimio tinklinio ir paplūdimio teniso, badmintono, stalo teniso profesionalai ir mėgėjai.

KULTŪROS IR MENO ĮSTAIGOS

Šiauliuose visuomet rasite įdomių ir malonių veiklų. Spektakliai, parodos, koncertai, knygų pristatymai ir kiti renginiai laukia Jūsų. Apsilankykite mūsų miesto kultūros įstaigose ir pasimėgaukite meno akimirkomis. Apie renginius sužinokite visitsiauliai.lt**.**

Valstybinis Šiaulių dramos teatras

Valstybinis Šiaulių dramos teatras turi valstybinio repertuarinio teatro statusą. Teatre veikia Didžioji ir Mažoji salės. Repertuare – spektakliai suaugusiesiems ir vaikams. Teatras gastroliuoja įvairiuose šalies miestuose, dalyvauja festivaliuose.
Tilžės g. 155
+370 41 523 209
teatras@sdt.lt
vsdt.lt

Šiaulių kultūros centras

Šiaulių kultūros centras šiauliečiams ir miesto svečiams teikia įvairias kultūros paslaugas, sudaro sąlygas visuomenei dalyvauti kultūros renginiuose, o kiekvienam asmeniui – užsiimti saviraiška. Centras yra vienas pagrindinių miesto švenčių organizatorių.
Aušros alėja 31
+370 41 524 163
referente@siauliukc.lt
siauliukc.lt

Koncertų salė „Saulė“

Koncertinės įstaigos veikla – organizuoti profesionaliojo scenos meno (koncertų ir literatūros, meno programų) kūrimą ir viešą atlikimą. Koncertų salėje savo programas pristato ir šalies, ir užsienio atlikėjai.
Tilžės g. 140
+370 41 423 424
koncertineistaiga@saule.lt
saule.lt

Kamerinė salė „Polifonija“

Šiaulių kamerinė salė „Polifonija“ – erdvė rengti koncertus, festivalius, minėjimus, suvažiavimus, konferencijas, seminarus, pristatymus ir kitokius renginius.
Aušros alėja 15
+370 41 523 812, +370 41 521 160
info@polifonija.lt
sale.polifonija.lt

Šiaulių dailės galerija

Galerija yra vienas svarbiausių Šiaurės Lietuvos vaizduojamojo meno centrų, kuriame rengiamos miesto dailininkų, šalies ir užsienio vaizduojamojo meno parodos. Rengdama tarpdisciplininio meno projektus galerija kryptingai skleidžia šiuolaikinio meno idėjas, festivalių metu pristato įdomiausias vaizduojamojo meno, muzikos, šokio, madų tendencijas.
Vilniaus g. 245
+370 41 521 161
info@siauliugalerija.lt
siauliugalerija.lt

Šiaulių miesto kultūros centras „Laiptų galerija“

„Laiptų galerijos“ pagrindinė veiklos sritis – profesionaliojo meno sklaida. Esminis dėmesys skiriamas profesionaliajai dailei: „Laiptų galerija“ ištikima dailės tradicijai, orientuota į vidurinės kartos dailininkus, išskirtinį dėmesį skiria išeivijos menininkų kūrybos pristatymams.
Žemaitės g. 83
+370 41 200 642
kcgalerija@gmail.com
laiptai.com

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka yra viena moderniausių ir didžiausių bibliotekų Šiauliuose ir visoje Šiaurės Lietuvoje, sukaupusi gausius fondus. Čia rengiamos parodos, vyksta įvairūs renginiai, erdvės pritaikytos ir individualiam darbui.
Aušros alėja 62
+370 41 523 750
bibl@savb.lt
savb.lt

Šiaulių universiteto dailės galerija

Šiaulių universiteto dailės galerija atvira įvairių krypčių dailei ir siekia kuo didesnės parodų įvairovės. Čia eksponuojami tapybos, grafikos, skulptūros, fotografijos, tekstilės, juvelyrikos, dizaino ir kitų meno šakų darbai, dag dėmesio skiriama jaunųjų menininkų kūrybai.

Vilniaus g. 141
+370 41 595 829
su.dailesgalerija@gmail.com
su.lt/dailesgalerija

„Trakų gatvės galerija“

Galerija rengia parodas, privačioje galerijoje galima įsigyti profesionalių Lietuvos dailininkų ir kūrėjų darbų.
Vilniaus g. 100-1
+370 41 432 797, +370 614 09 949
trakugatvesgalerija@gmail.com
trakugalerija.lt

Galerija „Akis“

Galerija rengia parodas, privačioje galerijoje galima įsigyti profesionalių Lietuvos dailininkų ir kūrėjų darbų.
Vytauto g. 133
+370 699 52 585
galerakis@splius.lt

Komiksų centras

Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos „Saulės“ filiale 2015 m. įkurtas Komiksų centras kviečia lankytojus išmokti kurti komiksus, suteikia galimybę naudotis moderniomis priemonėmis ir programine įranga.
K. Korsako g. 10
+370 41 525 003,
info@smsvb.lt
smsvb.lt

ŠVENČIAME ŠIAULIUS

Šiauliai – gražių švenčių ir tarptautinių renginių miestas. Apie miesto renginius visuomet galite sužinoti interneto svetainėje visitsiauliai.lt
Kviečiame atvykti į Šiaulius, kai mieste vyksta tūkstančius žmonių iš viso pasaulio pritraukiantys tarptautiniai renginiai „Saulės žiedas“, „Ant rubežiaus“, „Virus“, „Enter“, Chaimo Frenkelio vilos vasaros festivalis.
„Aš – mažasis šiaulietis?“ – mažųjų šiauliečių pagerbimo šventė vyksta birželio 1-ąją, Tarptautinę vaikų gynimo dieną.
Mėgstančius naktinėti miesto svečius kviečiame paskutinį vasaros savaitgalį leistis su mumis į nesibaigiančią šventę „Šiaulių naktys“, kupiną įvairiausių sumanymų, pasirodymų ir atrakcijų.
Prasidėjus rudeniui garsiai švenčiame miesto gimtadienį ir kviečiame svečius į „Šiaulių dienas“.
Rugsėjo 22-ąją pažymime Baltų vienybės dieną.
Kasmet minime Europos kultūros paveldo dieną, itin populiari Muziejų naktis, turtinga renginių Kultūros savaitė, Tarptautinė turizmo diena ir daugelis kitų gražių švenčių.
Nuostabus švenčių laikas Saulės mieste niekada nesibaigia!

EDUKACINĖS PROGRAMOS – SMALSIEMS MIESTIEČIAMS IR MIESTO SVEČIAMS

Šiauliuose galite išbandyti daugiau negu 150 edukacinių programų. Šiaulių miesto muziejai ir kitos įstaigos pasižymi edukacinių programų gausa, jos skirtos ir vaikams, ir suaugusiems žmonėms. Programų tematika irgi labai įvairi – nuo senovinio duonos kepimo iki veiklos modernioje laboratorijoje, tad tikrai išsirinksite Jums patinkančią veiklą. Išsamią informaciją apie edukacines programas galite rasti Šiaulių turizmo informacijos centro tinklalapyje tic.siauliai.lt. Leidinyje pristatomos šiuo metu vienos populiariausių programų. Dėl edukacinių programų reikia tartis iš anksto.

„Rūtos“ šokolado muziejus. Šokolado dirbtuvės

Šokolado muziejuje trumpam galite tapti šokolado meistru! Sužinosite, kaip gaminami šokoladiniai saldainiai, patys išmėginsite savo jėgas gamindami šokoladinius skanėstus ir čia pat jų paragausite.
Registracija sokoladomuziejus@ruta.lt arba +370 41 523 212, +370 610 41 050.

Chaimo Frenkelio vila. „Chaimo Frenkelio odos dirbtuvėlės“

Kviečiame Chaimo Frenkelio odos dirbtuvėlėse pasigaminti praktišką daiktą – raktų pakabuką. Pasipuoškite jį firminiu Chaimo Frenkelio odos fabriko antspaudu arba dekoruokite savo sukurtais ornamentais ir piešiniais. Galite rinktis pasigaminti apyrankes, kurios yra ne tik papuošalai, bet ir amuletai, pasižymintys magiškomis apsauginėmis galiomis. Apvydamos žmogaus riešą, jos gali ne tik apsaugoti žmogų nuo blogos akies, bet ir suteikti jam jėgų ir energijos. Užsiėmimo metu gaminsite apyrankes iš spalvotų odos juostelių, pabandysite įkalti kniedę, išmušti skylę specialia skylmuša, įtvirtinti užsegimų spaudes.
Registracija tel. +370 41 524 389.

Fotografijos muziejus. „Fotograma – šešėlinio vaizdo drama“

Jeigu Jus kas nors pakviestų fotografuoti be fotokameros, ką pagalvotumėte? Mes kviečiame įsitikinti, kad tai labai realu, nenuspėjama ir įdomu!
Užsiėmimo metu tamsioje laboratorijoje, apšviestoje raudona šviesa, gaminsime fotogramas. Fotograma – viena iš seniausių ir paprasčiausių fotografikos formų.Tai šešėlinis daikto vaizdas jautriame fotopopieriuje, gautas be fotokameros. Kūryba prasidės nuo tos akimirkos, kai Jūs iš gausybės laboratorijoje esančių daiktų pradėsite dėlioti savas kompozicijas ant šviesai jautraus popieriaus. Galite atsinešti savo daiktų ir taip fotogramą padaryti dar asmeniškesnę. Kai būsite visiškai tikri dėl kompozicijos, Jūsų kūrinys bus apšviečiamas kryptine šviesa ir vėliau ryškinamas specialiomis cheminėmis priemonėmis. Taip ir atsiras vaizdas be fotokameros! Galėsite jį ir kitiems parodyti, ir apie visa tai papasakoti.
Registracija foto@ausrosmuziejus.lt,
tel. +370 41 52 43 93.

„Valerijono“ vaistinė. Aliejų degustacija ir natūralios sudėties kremo gamyba

Ši programa kviečia pasidomėti sveikatinimo klausimais, susipažinti su populiarių nerafinuotų šalto spaudimo aliejų vertingiausiomis savybėmis ir savo rankomis kartu su specialisto pagalba pasigaminti unikalų natūralios sudėties kremą. Pirmoje programos dalyje susipažinsite su 8 rūšių (alyvuogių, migdolų, moliūgų, sezamo, argano,

kokoso, nakvišų, erškėtuogių) aliejais, paragausite kiekvieno jų, sužinosite apie jų naudą sveikatai ir grožiui.
Antroje programos dalyje stebėsite, kaip vaistininkai gamina natūralios sudėties kremą, su specialisto pagalba išmoksite pasigaminti jį patys. Kremų gamybai naudojamos tik natūralios medžiagos, pagrindinis komponentas yra ekologiškas šalto spaudimo aliejus.
Registracija tel. +370 41 520 738.

Žaliūkių malūnininko sodyba. „Duonos kepimas“

Sakoma, jog duonos skonis – tai gyvenimo skonis. Norite sužinoti, koks jis – ateikite pas mus, į Žaliūkių malūnininko sodybą, kur Jus maloniai priims šventiškai nusiteikusi „gaspadinė" – juk šiandien bus kepama kvapni, natūraliai subrandinta, naminė duonelė! Susėdę prie karščiu alsuojančios krosnies, išgirsite pasakojimą apie sunkų duonos kelią nuo sėjos iki balta staltiese užtiesto stalo, sužinosite valstiečių buityje gyvavusias duonos kepimo tradicijas, papročius ir ritualus, išmoksite naudotis duonkepe, minkysite tešlą, kepsite ir ragausite duonelę.
Registracija tel. +370 41 211 198.

KĄ IŠSIRINKTI LAUKTUVĖMS?
Savo artimiesiems ir draugams parvežkite Šiaulių skonio – ypač tiks šokoladas, saldainiai, gira. Suvenyrų su Šiaulių miesto ir Lietuvos simbolika ieškokite Šiaulių turizmo informacijos centre. Užsukite – patarsime ir padėsime išsirinkti!

SVARBU ŽINOTI

Bendras pagalbos tel. **112**
Informacijos tel. **118**
Tarptautinis Lietuvos tel. kodas **+370**

JEIGU PRIREIKTŲ

Autobusų stotis
Tilžės g. 109
Tel. +370 700 55066
busturas.lt

Geležinkelio stotis
Dubijos g. 44
Tel. +370 700 55111
litrail.lt

Tarptautinis Šiaulių oro uostas
Lakūnų g. 4
Tel. +370 41 542 005

Respublikinė Šiaulių ligoninė
V. Kudirkos g. 99
Tel. +370 41 524 257

Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas
Aušros al. 19
Tel. +370 41 397 302

Centrinis paštas
Aušros al. 42
Tel. +370 700 55400
post.lt

Šiaulių miesto savivaldybė
Vasario 16-osios g. 62
Tel. +370 41 500 510
siauliai.lt

Viešasis tualetas (Prisikėlimo aikštė)

Turinys

Šiauliai – 3S magija 4
TOP 10 6
Saulės objektai 7
Saldumynai ir kiti skoniai 10
Saviti muziejai 13
Pėsčiųjų bulvaras 19
Grafičiai 20
Šiaulių miesto centro žemėlapis 24–25
Žemėlapyje pažymėtų objektų sąrašas 26
Sakraliniai Šiauliai 28
Modernizmo architektūra 30
Kiti lankomi objektai 33
Ekskursijos 35
Gamtos apsuptyje, šeimoms 37
Aktyvus poilsis, sportas 39
Kultūros ir meno įstaigos 41
Švenčiame Šiaulius 43
Edukacinės programos 44
Ką išsirinkti lauktuvių? 46
Svarbu žinoti 46
Šiaulių regionas 47

ŠIAULIŲ REGIONAS

KELIAUK IR PAŽINK SU MOBILIĄJA APLIKACIJA

ŠIAULIŲ REGIONO GIDAS

- MARŠRUTAI PO ŠIAULIŲ REGIONĄ
- INFORMACIJA, KĄ PAMATYTI, VEIKTI, KUR APSISTOTI PAVALGYTI
- AUDIOGIDAS
- INTERAKTYVUS ŽEMĖLAPIS
- PAPILDYTA REALYBĖ

iOS

ANDROID

ŠIAULIŲ TURIZMO INFORMACIJOS CENTRAS

Vilniaus g. 213, Šiauliai

+370 41 523 110

tic@visitsiauliai.lt

visitsiauliai.lt

siauliutic

visitsiauliai

YouTube Visit Siauliai

Darbo laikas
I–V 9–18
VI 10–16
VII 10–14

Leidinį parengė Šiaulių turizmo informacijos centras

Viršelio nuotraukos autorius – Rinat Tarzumanov.

Nuotraukų autoriai:
Andrius Lamauskas, Saulius Jankauskas,
Edvardas Tamošiūnas, Lina Pčelincevaitė,
Rinat Tarzumanov, Aušra Bartkienė, Vytautas Anužis,
Martynas Bujauskas, Zakiras Medžidovas,
Rolandas Parafinavičius, Nerijus Jasudas, Danas Dovydaitis.

Panaudota Šiaulių „Aušros“ muziejaus,
„Rūtos“ šokolado muziejaus,
Šiaulių kultūros centro,
arbatinės „Valerijonas“,
UAB „Gubernija“,
Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centro ir
Šiaulių turizmo informacijos centro vaizdo medžiaga ir nuotraukos.